

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg Ferdinand (József főherceg-út) 2. Telefon: 151. Sürögnyomtatás: Közlöny, Arad :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1060, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 ban felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

Válasz egy miniszteri leiratra

A miniszteri leiratban, amely ma érkezett Aradra, kérdést intéz Románia pénzügyeinek legfőbb irányítója az aradi vámhivatalhoz, hogy mi az oka a vámhivatal folytonosan csökkenő bevételének. A miniszter, aki a pénzügyminisztérium perzsaszőnyeges és bársonyfoteles irodájában bírálta fölül a vámhivatalok beérkezett jelentését, úgy tűnik fel ennek a kérdésnek a nyomán, mint aki olimpiai magasságban él a napi események felett. Mert nem csodálatos-e ez a kérdés akkor, amidőn csak körüli kell kissé nézni, nem a vámhivataloknál, hanem az ország egyes városaiban és nyomokban meg van a felelet is a kérdésre.

Mert erre a kérdésre igen könnyű a felelet. Főlegesen hogy a vámhivatal főnöke a rendelet alapján érintkezésbe lépjen Arad kereskedőivel, főlegesen, hogy anélkül hívja az üzleti élet exponenseit. Az élet adja meg a feleletet, amely üres raktárakat varázsolt a nem is olyan régen még árukkal zsúfolt üzletek helyébe, amely a kétségbeesés szélére kergeti a kereskedőt, aki nem tudja, hogy a mindennapi kenyeret hogyan szerezzék meg, nem beszélve az adókról és azokról a kiadásokról, amelyek egyenesen létben veszélyeztetik a kereskedelmet.

De megadja a feleletet az aradi vámhivatal főnöke is, akinek nyilatkozatából kitűnik az a megdöbbentő visszaesés a vámhivatal forgalmában, amely egyben fokmérője a kereskedelmi élet csődjének is. Tavaly júliusban még naponta két-három gyűjtővagont vámost el az aradi vámhivatal, ma pedig hetenként érkezik egy vagon az aradi kereskedők számára.

Ennek oka pedig nemcsak a szerencsétlen vámtarifa, amely lehetetlenné teszi, hogy jobb minőségű külföldi árut romániai fogyasztó vásárolhasson, hanem ennek a fogyasztó közönségnek fokozatos eltűnése. Amely közvetlenül a kereskedelmi életet bénítja meg, közvetve pedig kihat a vámhivatal forgalmára is.

Arad nyugdíjasai milliókat kapnak, illetve kellene hogy kapjanak egy hónapban, amely végeredményben Arad kereskedelmi életét lendítene föl. Ezek a milliók azonban csak papíron vannak meg és nem a nyugdíjasok zsebében, a vásárlóképességétől megfosztott e társadalmi osztály tehát csak távoli szemlélője a kereskedők létfenntartási küzdelmének, mert legszerényebb igényeiket sem tudják kielégíteni, ki nem fizetett járandóságuk hiányában.

Pedig a miniszter urnak is kellene tudni, hogy a kereskedelmi élettel szoros nexusban álló polgári társadalom felvevő képessége a minimumra csökkent. Ennek a felvevő képesség csökkenésének a vészjele az a hetenként Aradra érkező egyetlen gyűjtővagon, amelynek kiváltásához a kereskedők ugyyszólván a csodával határos módon tudják a szükséges pénzüsszeget előteremteni. Mert a fenyegető rémként ott lebeg minden kereskedő feje fölött az adóárverés, minden ügyessége és minden leleményessége, amelyet üzleti tevékenységében kifejt, nem az, hogy üzletének forgalmát miként fejlessze, hanem az, hogy elkerülje a naponként fenyegető adóárverés veszedelmét.

Ezekben kapja meg a miniszter ur a választ a vámfőnökséghez intézett leiratára. Ezeket kell fontolóra venni, de nemcsak a minisztériumnak egyedül, hanem a Kormánynak is. A fogyasztó közönséget kell ismét felvevőképessé tenni, folyósítani kell a nyugdíjakat, hogy az a pénz a kereskedőkön keresztül adók fejében ismét az állampénztárba folyjon be, de a pénzeme körforgása mellett a kereskedő raktára ismét zsúfolt lesz, telve áruval, mert lesz közönsége, akinek a raktárt fartsa.

IORGA: Más ha valaki tiszta lakásba költözik, vagy tüzpisztított helyiségbe

A magániskolák ellenőrzése megértőbb lesz, mint eddig — A belföldi osztályorsjáték terve — Titulescu haza jön

Felemelik a konvencionális kamatlábat

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma délelőtti ülésén Graur nemzeti-parasztpárti képviselő említést tesz arról, hogy az Univerzul a Kamara tegnapi ülésének azt a részét, amelyben a mozdony-szállításokról van szó, ezzel a címmel ismerteti: *Hogyan csinált Madgearu 600 milliót üzletet.* Kéri, hogy a kormány intézkedjen, hogy ilyen sértő kitételek a sajtóban ne láthassanak napvilágot.

Trancu Iasy kifogásolja azt, hogy a Kamara tegnap éjjeli ülésén 21 törvényjavaslatot szavaztak meg, holott csak 50 képviselő volt jelen, tehát a Ház határozatképtelen volt.

Egy hang a többség oldaláról: Nem igaz, 110 képviselő volt jelen.

Trancu Iasy idézi Iorga egy év előtt kelt nyilatkozatát, amelyben támadja az akkori kormányt a parlamenti gyorstalpalásért s most ugyanő folytatja a törvényhalmazási politikát. Ez a rendszer a parlament lejáratására alkalmas.

A piszkos lakásban éjjel is dolgozni kell

Iorga miniszterelnök válaszol Trancu Iasy-nak és azt mondja, hogy rendkívüli ülésszakban rendkívüli munkát kell folytatni. *Egészen más a helyzet akkor, — mondja a miniszterelnök — ha valaki tiszta lakásba költözik vagy egy tüzpisztított helyiségbe. Ha tiszta lakásba megy, akkor csak el kell helyezni a butorokat, mígha a lakás piszkos, éjjel is dolgoznia kell annak kitakarításán.*

E szavakra nagy zugás keletkezik a nemzeti-parasztpárt oldalán.

Iorga: Nem akartam önöket bántani, de tény az, hogy nehéz helyzetben vettük át a kormányzást.

Ezután több kisebb javaslatot szavaznak meg és végül a közoktatásügyi minisztérium átszervezéséről szóló törvény kerül megszavazásra.

Tom (kormánypárti) helyesli a javaslatot, amely megszünteti a bürokráciát és a politikát.

Laár Ferenc dr. (Magyarpárti) szintén helyesli a javaslatot és kérdezi, hogy ezután is oly kemény ellenőrzést fog-e a kormány gyakorolni a magániskolák felett, mint azt eddig tette.

Iorga miniszterelnök megnyugtató a szónokot, hogy az ellenőrzés a jövőben nem lesz túlzott.

Ezután a nyugdíjtörvény módosítását szavazzák meg, majd Cantacuzino munkaügyi miniszter beterieszti az építkezések fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot. Az előbbi vita nélkül fogadták el, míg az osztályorsjáték javaslatánál Lucian Sándor dr. (szociáldemokrata) képviselő szólal fel.

— Szép dolog a jótékonyosság — mondta Lucian dr. — de a tüdőbetegekről az államnak költségvetésileg kell gondoskodni. Az osztályorsjáték a szegényebb néposztály játékszenvedélyét ösztönzi és így ezt a jótékonyt kizárólag a szegények gyakorolják. A gazdagok nem vesznek sorsjegyet. Ha már a parlament megszavazza a törvényjavaslatot, úgy vegyék abba fel, hogy az osztályorsjáték minimális ára 500 lej legyen, hogy a szegények azt ne vásárolhassák.

Cantacuzino munkaügyi miniszter: A cél szentesíti az eszközt. Az emberek játékszenvedélyét nem lehet mérsékelni és ha nincs belföldi osztályorsjáték, akkor az emberek külföldre küldik a pénzüket.

Ezek után a Kamara megszavazza a javaslatot. Hamangiu igazságügyi miniszter beterieszti a kamattörvény módosítását, amely szerint a konvencionális kamatlábat 14 százalékról 15 százalékra emelik fel. Ezzel az ülés véget ért.

Nemzeti-parasztpárti körökből szerzi a Curen-tul értesülését, hogy Titulescu szeptember 15-én végleg elhagyja londoni követi állását, hazatér és szerepet vállal a helpolitikai életben. A nemzeti-parasztpárt vezetői állítólag ígéretet kaptak tőle, hogy vállalja az elnökséget és átvezeti a pártot azon a krízisen, amely Maniu lemondása és a parasztpártiak, valamint az erdélyiek duzzogásából keletkezett.

Argetoianu szabadságon

Bucurestiből jelentik: Argetoianu miniszter ma szabadságra ment és a belügyminisztériumban Iorga miniszterelnök, a pénzügyminisztériumban Manolescu Mihály kereskedelmi miniszter helyettesíti.

Jugoszlávia frontot csinált

Nem hajlandó lemondani szerződésileg biztosított jövedelméről — Az amerikai elnök életbe léptetnek tekinti tervét — A londoni konferencia résztvevői. Luther, a német bankkormányzó Párisban.

Amikor egész Európa örömmel vette tudomásul, hogy a Hoover-javaslat ellentéteit francia részről sikerült kiküszöbölni, újabb disszonáns hang vegyül az általános ujjongásba. Jugoszlávia félhivatalosa cikket közöl, hogy a Hoover-terv keresztülvitele ellen Jugoszlávia tiltakozni fog, mert nem engedhető, hogy biztosított jövedelmétől egyszerűen megfoszszák. Valószínűnek látszik, hogy a háttérben a francia diplomácia keze működik, mert ily módon, kerülő utakon, akár bizonyos módosításokat kierőszakolni. Mert nem valószínű, hogy a Balkán eniánt terrible-je, Jugoszlávia saját elhatározásából mert volna szembeszállni az

egész világ közvéleményével. Bár nem lehetetlen, hogy a Balkán békéjének örök sakkban tartója csakugyan egyéni vállalatba kezdett a Hoover-tervvel kapcsolatban.

Legújabb távirataink a következők: Londonból jelentik: Az angol kormány ma hívta össze a Young-tervben közvetlenül érintett feleket egy Londonban július 17-én tartandó konferenciára. A meghívott államok Franciaország, Oroszország, Belgium, Egyesült Államok, Japán és Németország.

Párisból jelentik: Az Ellysée-palotában ma minisztertanács volt, amelyen megbeszéltek azokat az utasításokat, amelyeket a július 17-

iki londoni szakértői konferencia delegátusainak fognak adni.

A New-York Times jelentése szerint Hoover ma olyértelmű kijelentést tett, hogy az Egyesült-Államok kormánya a Hoover-tervet már életbelépettnék tekintti. Hoover kijelentése szerint ebben nem lehet kételkedni, mivel a kongresszusnak 295 képviselője, míg a szenátusnak 70 szenátora a Hoover-terv mellett nyilatkozott akkor, amikor az abszolút többséghez csak 218 képviselő és 40 szenátor szükséges.

Londonból jelentik: Tyrell párisi angol követ ma megbeszéléseket folytatott a francia kormánnyal arra a londoni szakértői konferenciára vonatkozólag, amelyen a Hoover-tervvel kapcsolatos függő kérdéseket fogják megvitatni. Az angol követ felkérte a francia kormányt, hogy járuljon hozzá ahhoz, hogy a szakértők konferenciáját egy kormányközi konferencia kövesse, amelyen a Hoover-tervben érdekelt államok egy-egy miniszterrel képviseltetnék magukat. Az angol álláspont szerint a konferenciára meg fogják hívni a kisebb hatalmakat, így Magyarországot is.

Jugoszlávia a Hoover-terv ellen

Párisból jelentik: Dr. Luther, a Német Birodalmi Bank elnöke, ma Párisba érkezett és a német nagykövetségen szállott meg. Az újságírók természetesen azonnal megrohanták dr. Luthert, aki kijelentette, hogy egyelőre nincsenek határozott szándékai, hogy minden valószínűség szerint tárgyalni fog Morettel, a Francia Nemzeti Bank elnökével és megbeszéléseket fog folytatni Flandinnel is.

A Chicago Tribune jelentése szerint, Németország hajlandó a legmesszebbmenő garanciákra, ha Franciaország részt vesz abban a nemzetközi kölcsönben, amelyet Németországnak fognak nyújtani. Ebben az esetben Németország lemond az Anchlussról és eláll a páncélosok építésének tervétől is.

Belgrádi jelentés szerint, a jugoszláv lakók és főleg a félhivatalos Politika, cikket kö-

zöl, amelyen világosan látszik, hogy kormánykörökből inspiráltak. A cikk élesen kikel a Hoover-terv ellen és hangsúlyozza, hogy a Young-terv nemzetközileg szentesített szerződés, amelyet egyik szerződő félnek sem áll jogában megsérteni. Jugoszláviának nyolcvanmillió márka évi jövedelmet biztosít a Young-terv, amelyről nem hajlandó lemondani. Amerika ezzel az összeggel szemben kölcsönt ajánl fel Jugoszláviának, de milyen címen akar egyik állam a másiknak saját tulajdona helyett kölcsönt adni? Ha a Hoover-tervet meg akar-

Franciaország térdre akarta kényszeríteni Ausztriát

A Creditanstalt megingását használta fel a francia diplomácia az Anchluss végleges elintézésére — Anglia háta mögött küldötte el az ultimátumot Bécsnek — Táviratilag adott kölcsönt London Ausztriának

amstalt bukása alkalmával. A cikkből kitűnik, hogy csak hajszálon mulott, hogy ez a katasztrófa bekövetkezzen. A Creditanstalt június 16-iki kimutatásában ugyanis már fel kellett volna tüntessék, hogy a minimális aranyfedezet sem áll rendelkezésére. Ez természetesen az osztrák valuta összeomlásához vezetett volna.

A kulisszák mögötti politikának szenzációs sakkhuzásáról ad számot egy angol lap. A francia diplomácia a Creditanstalt bukásánál, amikor egész Európa lélekzefojtva leste a híreket, felhasználta a kínálkozó alkalmat az Anschluss végleges letárgyalására. Az ultimátum kegyetlen és rideg volt és csupán órákat engedélyezett a tárgyalásra. A veszélyes lépést, amely esetleg katasztrófális lehetett volna kihatásaiban, Anglia hátrította el egy sürgős kölcsönnyújtással. A nagy mérkőzés tehát Anglia győzelmével végződött, amely egyben Középeurópát is megmentette Franciaország megdöntölni lépésének következményeitől. Bár az is valószínű, hogy Franciaország a veszélyes játék legutolsó fázisánál visszaretent volna azoknak az eseményeknek felidézésétől, a melyek előrevetették árnyékukat.

A rendkívül szenzációs értesülés a következő: Londonból jelentik: A Daily News Chronicle ma szinte szenzációszámú cikkét közöl azzal kapcsolatban, hogy milyen érdekes körülmények között sikerült megmenteni Középeurópát a pénzügyi katasztrófától a Credit-

analt bukása alkalmával. A cikkből kitűnik, hogy csak hajszálon mulott, hogy ez a katasztrófa bekövetkezzen. A Creditanstalt június 16-iki kimutatásában ugyanis már fel kellett volna tüntessék, hogy a minimális aranyfedezet sem áll rendelkezésére. Ez természetesen az osztrák valuta összeomlásához vezetett volna.

Délután négy órakor telefonálta meg az osztrák kormánynak a párisi osztrák követ a francia ultimátumot, amely szerint Franciaország csak akkor nyújt segílyt, ha Ausztria lemond az Anchlussról. A választ Franciaország csak este nyolc óráig fogadta el. Erről az ultimátumról azonban Páris Londont nem értesítette.

Montagué Normann, az Angol Bank elnöke, amikor tudomást szerzett a fenyegető katasztrófáról, táviratilag értesítette Bécsot, hogy 4.3 millió font az osztrák kormány rendelkezésére áll. Ez a távirat este hat órakor érkezett meg, a francia ultimátumra tehát már nem kellett választ adni és így nemcsak Ausztria, de egész Középeurópa meg volt mentve a pénzügyi összeomlástól.

donosa új bárnyitott, ez a Croix du Sud, most az aranyifjúság kedvenc szórakozóhelye. A lokálkirály a régi viseletében: bársonykabátban, fehér szegfűt kitiizve, fogadja vendégeit. Új restaurant és főként a divatos rottiseriek gombamódra nőttek ki újból. Ezekben a világ legizletesebb főztjét találják fel. De azért hazafiasságból egyszer-másszor magyar vendéglőbe is betértem. A Szemző méltóságos ur „Broadway“-e tán a legdivatosabb jelenleg, sok kedves ismerőst láttam ott és a kedves Lukács ur „Little Hungary“ vendéglőjében is, de kitűnő és magyaros a Hungária-étterem főztje is. Az utolsó hónapok legnagyobb művészeti eseménye László Fülöp gyűjteményes kiállítás volt az elnöki palota, az Elysée-val szemben levő Gallerie Charpentierben. A kiállított 89 mesteri portré közül 13 ábrázolt koronás főket, a többi arckép a világ krózusait, hírességeit és szépségeit mutatta be egy soha nem látott teljes kollekcióban. Több képet láttam boldogan viszont, hisz tavaly nyáron a mester londoni műtermében voltam egy felelhetetlen élvezetes órái teán hivatalos. Most Páris ünnepele lelkesen a legnagyobb élő portréfestőt. Az arrivé-művészek között itt Párisban láttam Kelen Imre mestert. Karikaturáinak témája mindig a világpolitika. Az összes világlapok örömezt közlik az ő páratlanul művészi és szellemes mesterműveit. Soha különben ennyi magyar honfitórral itt nem találkoztam össze, mint ezuttal. Sokat közülük nemrég jöttek ide, még keresnek megélhetési lehetőséget. A régi hírességek közül is sokának letűnt a csillagjuk pl. a Dolly nővéreknek, akiknek Champs-Elysée-beli divatboltjuk is sýnyli az idők viszontagságát, híres ékszerelket pedig, amelyeket tavaly én is megcsodáltam, Le Touqué-ban, eladogatiák, ha ugyan igaz a fáma. Polnay Lucyt változatlan ragyogásban láttam. Ékesenszóló példája vagy ennek tenmagad, isteni Páris. Te is busabb napokat élsz most. De azért bájos, gyönyörű és élvezetes vagy. Amit te nyújtasz örömegekben és élvezetekben, annak nincsen párja semilyen más metropolisban. Ezért: merci, merci

Magyarok Párisban

— Párisi levél. —

Írta: FIALLA-DÖRI OTTÓ.

Az isteni Párist viszontlátni, mindenkor igaz öröm és boldogság. De ezuttal a viszontlátás örömpótharába hamarosan egy ürömcsepp vegyült, Páris nem a régi többé, az örökké derűs, mosolygós, boldog és gondtalan város. Miss Páris páratlan bájossága és charmja még most is megbódítja az idegent, de a szépséges arcot eltorzítják a gond és keserűség okozta redők. Nem áll az semmiképpen, hogy a franciák gondtalanul ülnek a páholyban és nézik lelki nyugalommal az egész világ nyomorúságát, itt is nagy bajok vannak.

A legnagyobb tán kétségtelenül az, hogy katasztrófálisan megcsappant azon idegenforgalom, amely eddig kiapadhatatlannak látszó aranyzaruból öntött jólétet és keresetet a luxus- és szórakoztató-iparban foglalkoztatott millióknak. Az összes nagy hotelek, előkelő vendéglők, mulatók, mondain találkozóhelyek konganak az ürességtől.

Páris idei clou-ja kétségtelenül a tízmilliárd frank költséggel létesített gyarmati kiállítás, amelynek találó jelszava: „Utazás a föld körül egy nap alatt.“ Ezen óriási kiállítás nyomja az idén bélyegét, az egész város, sőt ország orcájára. Minden attrakció oda összpontosul. Akik otthon leszóliák ezt a kiállítást, azok azt nem is látták, legfeljebb belebukkantottak oda. Amit Wembleyben 1924-ben láttam, amit a világ legnagyobb gyarmati országa Anglia akkoriban ott kolosszális méretekben bemutatott, az itt tényleg nincs meg. De azért kapot kell emelnünk ezen francia „oeuvre“ előtt, mert az igazán újszerű, grandiózus, értékes és tanulságos.

Hü képe a pillanatnyi hangulatnak mindenkor a — tőzsde. Ez személyes tapasztalatokból megtudakolandó, de különben is mindennapi megszokásból mentem fel a tőzsdére. Ez előtt bárki járhatott ott ki és be, Újév óta más a rend. A konterminkedő idegeneket (akadt köztük egy nagy sikerrel működött pesti ifju is), kinézték onnan és most rendőrség őrzi a

termeket és csak belépésre jogosultaknak szabad a börzei parkett. Mr. Darue rendőrfőnök persze engem azonnal beengedett. Aznap is borzalmasan ideges és erősen hullámzó volt az irányzat, de azért legutóbb nagy hossz volt, kisebb elhanyagolt értékek megduplázták árnyamukat. Találkoztam kedves magyar barátokkal is. Az árbitrázspiacon erősen dolgozik Weiser Eugéne, a bankárok között pedig dr. Porges Etienne-nek van kitűnő neve.

A párisi „katzenjammert“ leghivebben a szórakozási front mutatja. Itt is minden színház — kész, hamarosan, tulkorán bezárták a szezőnt és könyörögnek most a városi tanácsnak, hogy segítsék őket kulturumukáik folytatásában. Itt is a mozi fojtja meg őket. Ezen a fronton minden csupa derű a legújabb sláger a 6000 embert befogadó Gaumont Palace, a Place Clichy-n, amely két hete nyílt meg. Ennél nívósabb mozielőadást még nem láttam, balettel (100 táncosnő) és szimfonikus zenekarral (120 zenész) tarkítva. A hatalmas földszinten megszámloltam 60 széksort, mindegyikben 80 ülés — 4800 hely, a balkónon a többi. Ez jelenleg a világ legnagyobb mozgószínháza.

A lokálok a drága Montmartre-on legnagyobb részt részvétlenség folytán becsuktak. A még megmaradt utolsó mohikánok portásai pedig szundikálnak, mert még csak arra sem járhatnak az egykori — „palik“. De a másik oldalon, a Szajánán tul, virul, tobzódik és dözsöl az örökké vidám, derűs, szellemes és gondtalan Montparnasse. Az idők parancsoló szavát megértve itt olcsón, leszállított áron kínálnak minden elképzelhető és rendű szórakozást, flirtöt, szerelmet. Van is mindenütt tiilekedés, tömeg, sokadalom. Azután kaleidoszkóp embegekben, bábeli hangzavar, duhai jókedv, ötletes humor, paizán főzöcske és olcsón árult szerelem.

Temérdek új lokál persze, mert a Coupole, a Parnasse dancingjai tulságos finomak és drágák már. Sokkal kedélyesebb tényleg az új néger bár, a Boule blanche, ahol a temérdek néger szemérmetlenül egzotikusan járják a táncot és ezen élvezetben szívesen kioktatják a fehérbőrű női vendégeket is. A montparnassi lokálkirály pedig a Jockey és Jungle volt tulaj-

A kormány nem fogadta el Anghelescu bankkormányzó lemondását

A kormányzó ma már nem jelent meg hivatalában —

Bucurestiből jelentik: Anghelescu, a Banca Nationala kormányzója, ma hosszabb megbeszélésen volt Argetoianu pénzügyminiszterrel. A bankkormányzó kijelentette, hogy nem akar nehézségeket okozni a kor-

mánynak és szabad kezet akar biztosítani az iránt, hogy Burillianu visszatérhessen. Kérte a pénzügyminisztert, hogy mentse fel őt állásától. Hír szerint a kormány nem fogadja el a lemondást, de ennek dacára, Anghelescu ma már nem jelent meg hivatalában.

Operettefeljelentés Lutai Cornel dr. ellen

Három elbocsájtott napszámos vádaskodásai — Cimponeriu vezérfelügyelő vizsgálata — A polgármester igazságosan és a városi érdekeknek megfelelően cselekedett — Megdőlték a nevetséges vádak.

Operettebe illő följelentést tettek Lutai Cornel dr. polgármester ellen.

A följelentés derütfakasztó tartalma az, hogy a polgármester üldözte a románokat és minden városi állásba magyarokat helyezett, sőt azt sem ártotta, hogy második Budapestet csináljon Aradból. Az történt, hogy Stier Mihály fatelepi ör. napszámos, Bosniac és Crisan ideiglenes ujaradi vámorokkal együtt terjedelmes följelentést adott be a miniszteriumba, amelyben a fenti vádakot vetették papírra. A miniszteriumban mosolyogva papirkosárba kellett volna dobni az írást, ahelyett azonban olyan komolyan vették, hogy leküldték Aradra Cimponeriu János dr. vezérfelügyelőt, aki ma vizsgálatot folytatott ebben az ügyben.

Megállapította, hogy a három feljelentő, részint mint napszámos éjjeli ör. részint pedig ideiglenes vámszedők, különben szabálytalanságot követtek el Arad város kárára és a polgármester ezért elbocsájtotta őket állásukból.

Volt azonban Lutai Cornel dr. polgármester ellen egy másik feljelentés is, amely szerint a polgármester Abaffy György dr.-t, aki a feljelentés szerint idegen állampolgár, a városi mozikhoz alkalmazta, ugyanakkor felvette sógornőjét, Lutai Irént is és a feljelentés szerint mindketten magyarok, akiket csak azért alkalmazott a polgármester, hogy ugyanakkor románokat bocsáthasson el.

Abaffy György dr. tényleg másodfokon unokatestvére Lutai polgármesternek, hat évvel ezelőtt optált a román állampolgárságra s a munkügyi miniszterium engedélyezte, hogy a város szolgálatába álljon, aki a városi moziknál mint szakértő van alkalmazásban, mert az angol nyelvet szövegesen és írásban teljesen bírja és így az angol és amerikai filmek megvásárlásánál, azoknak megbírálásánál és a filmek technikai részének románra való fordításánál nélkülözhetetlen, különben is mint pontos és szorgalmas tisztviselő ismeretes, akivel közvet-

len főnöke Stetanut Sabin főjegyző is meg van elégedve.

Cimponeriu János dr. vezérfelügyelő befejezte a vizsgálatot és megállapította, hogy az összes vádak erőszakoltak és hogy Lutai polgármester sem a románok, sem pedig a magyarok mellett vagy ellen nem dolgozott, hanem csak az igazságnak megfelelően és a városi érdekeket szem előtt tartva cselekedett akkor, amikor a három megbízhatatlan városi alkalmazottat állásától felmentette.

Gyilkos merénnyel követett el egy nevelőnő

Feszével összeroncsolta barátja fejét, majd felvágta ereit. — A támadás álmában érte a férfit

A támadás oka ismeretlen

Budapestről jelentik: Borzalmas gyilkossági és öngyilkossági kísérlet történt ma délután Ujpesten, melynek áldozatai Zeemann Mária 32 éves nevelőnő és Schrágl József 36 éves műszerész. Schrágl József műszerész, aki már huzamosabb ideje jóviszonyban van a nevelőnővel, mint rendesen, ma délután is meglátogatta az Attila-ucca 3. szám alatti lakásán. Sokáig elbeszélgettek, majd a férfi, mivel a kora reggeli óráktól kezdve egész délutánig egyolytában dolgozott és fáradt volt, ledült a diványra és csakhamar elaludt. A nevelőnő amikor meggyőződött róla, hogy Schrágl mélyen alszik, kiment a konyhába, magához vette a favágó baltát, egy éles konyhakést és ezekkel visszatért a szobába, ahol a szerelő aludt. Az asszony a szobához ment, magára emelte a nála lévő baltát és azzal erős csapást mért az alvó ember fejére. A szerencsétlen Schrágl József koponyája az erőteljes ütés következtében szétrepedt. A nevelőnő miután borzalmas tettét végrehajtotta, gondosan letette a baltát, mellyel a szerelőt meg akarta gyilkolni, majd elővette az éles konyhakést és azzal mindkét kezén az ereket felvágta. Ezután ő is eszméletét veszítette és a szoba padozatára zuhant. Mintegy 10 perc múlva a szerelő, akl csaknem teljesen szétzúzott koponyával fekiült

a szolonon, csodálatosképpen magához tért és nagynehezen kitámaszkodott az udvarra, ahol azonban a gyengeség folytán azonnal összeesett. Történetesen ugyanebben a házban van az upesti mentőállomás is és így a mentők rögségélyben részesítették úgy őt, mint a pár perc múlva a lakásban megtalált nevelőnőt is, akiket az upesti Gróf Károlyi-kórházba szállítottak, ahol mindkettőjüket gondos ápolás alá vették, bár megmentésükre csak nagyon kevés remény van. A bevezetett hatósági vizsgálat ezideig még nem tudta megállapítani, hogy a nevelőnő mi készítette borzalmas tette elkövetésére. Az eset Ujpesten nagy szenzációt keltett.

A késő éjjeli órákban minketten rövid időre magukhoz tértek és vallomásukból sikerült megtudni, hogy a merénnyel indító oka szerelemfájdalom, mert a valamikor intim viszony az utóbbi időben ellankadt, amiért a nő bosszút akart állni Schrágl Józsefen. A baltacsapás folytán a férfi fejéről tenyérnyi nagyságú bőr szakadt le, amelyet a rendőrség talált meg a szobában és a kórházban visszavarrták a súlyosan összeroncsolt fejére.

Felakasztotta magát, mert férje későn jött haza

Férje találta meg felesége holttestét

Lasiból jelentik: Feltűnést keltő öngyilkosság történt ma délután lasiban. Egy közismert lasi mérnök fiatal felesége, aki a város társadalmi életében nagy szerepet játszott, azért, mert férje valamivel tovább maradt a városban, mint azt hazulról való elmenetelkor megígérte, felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már meghalt. Férje a déli órákban távozott el hazulról és feleségével úgy egyezett meg, hogy legkésőbb délután 3 órára, minden körülmények között hazajön. Az uriaszony, aki máskülönből rendkívül nagyfioku idegbetegségben szenvedett, mikor látta, hogy férje három órára nem tért haza, sőt már fél négy is elmúlt és még mindig nem jön, berohant hálószobájába és ott az egyik ruhafogasra felakasztotta magát. Az öngyilkosságot a valamivel később hazatérő férj fedezte fel, aki megdöbbenve fedezte fel felesége öngyilkosságát. Rögtön levágta a kötélről, azonban segíteni nem lehetett rajta, mert már hialott volt. A tragikus eset az egész városban nagy részvétet keltett.

Egy aradi rendőr véres harca a betörőkkel

— Izgalmas betörőhajsza a Mosóczy-telepen — A megtámadott rendőr — Lövések a betörőkre

A Mosóczy-telepen levő Protopopescu-uccát ma éjjel egy óra után lövések zaja verte fel, majd pedig kiabálás, lábdobogás, futás hangja hallatszott. Az ucca lakói rémülten, kíváncsian tekintettek ki az ablakokon és ekkor vették észre, hogy izgalmas betörőhajsza folyik: egy véres arcú rendőr követ két gyanús külsejű embert, akik menekülni igyekeznek előle. Az érdekes hajsza előzményei egyébként a következők:

Az elmúlt éjszaka Kiss József 42 éves rosvott multu lakatos, aki a Str. Petru Rares 70. szám alatt lakik, eddig még ismeretlen társával együtt behatolt özvegy Ilca Livia 70 éves asszony lakásába és onnan ruha- és ágyneműket vitt el. Az ágyneműjeiken kívül magukkal vittek 500 lejt is, míg a lopott ruhaneműeket egy abroszba csomagolták és úgy vitték el

magukkal. Érdekes megemlíteni, hogy az idős asszony, aki a konyhában aludt, nem is vette észre, hogy lakásába betörők hatoltak.

Az uccán azonban, amikor a betörők zsákmányukkal együtt kijöttek, gyanussá váltak Mitrea János rendőrnek, aki igazolására szólította fel őket. Igazolás helyett Kiss a rendőrré támadt, akinek öklével az arcába sújtott, majd pedig társával együtt igyekezett a rendőrt ártalmatlanná tenni. Ekkor rendkívül izgalmas pillanatok következtek és a betörők már majdnem felülkerekedtek a rendőrről, amikor annak sikerült hátraugrania és előrántania revolverét, amellyel ijesztésül a levegőbe lőtt. A két betörő ekkor futásnak eredt, de a rendőr vérző sebe ellenére követte őket és hosszas hajsza után sikerült Kist elfognia és a rendőrségre vinnie. A betörő kihallgatása folyik és valószínű, hogy még több büntetést is terhelhet.

„REFORMHOUSE“ Vegetárius étterem üzemen a volt Salacz-uccában. Vasárnap csak d. u. 3 óráig nyitva.

Veszekedés közben agyonverte a férjét

Az idős házaspár tragédiája — Megelégelte férjének kínzásait — A gyilkos asszony megszökött, de rövidesen kézrekerítették

Galatiból jelentik: Különös családi dráma játszódott le ma délelőtt a Galati közeli Craieni községben. A község egyik tehetősebb gazdálkodója, Fotache. Hohulea, valami csekélység miatt összekülönbözött feleségével, amiből egyre hevesebb szóváltás keletkezett, melynek hevében a 65 éves gazdálkodó felkapott egy vastag kötelet és azzal verte el feleségét. Az asszony ekkor kiszakította magát férje kezéből és felkapva egy mellette heverő fadorongot, azzal többször fejbe vágta az öreg gazdálkodót, aki holtan

esett össze. A nagy lármára figyelmesek lettek a szomszédok, akik behatolva a házba, ott már csak a gazdálkodó vérben heverő hulláját találták, míg az asszony nyomtalanul eltűnt. Természetesen azonnal jelentést tettek az esetről a csendőrségnek, mely a gyilkosság ügyében erélyes nyomozást vezetett be és sikerült is a férjgyilkos asszonyt röviddel a tett elkövetése után elfogni. Kihallgatása során azt vallotta, hogy borzalmas tettét nagy elkeseredésben követte el, mert férje állandóan ütötte, verte. A gyilkos asszonyt letartóztatták.

Pozsonyi szenzáció Ottó megkoronázásáról

Egy pozsonyi lap fantasztikus cikke — Hírek egy állítólagos Ottó-proklamációról

A pozsonyi „Nap“ az alábbi közleményt hozza a lap élén: A cikk tele van naivitással és csak azért reprodukáljuk, mert példa rá hogy a Habsburg-restaurációt milyen gyerekes egyszerűséggel vélik keresztülvihetőnek Csehszlovákiában. Ime a közlemény:

Az osztrák legitimisták indiszkrécioja következtében jutott nyilvánosságra az a minden oldalról alátámasztott terv, amely szerint Ottó még ebben a hónapban elfoglalja a magyar trónt. Egy habsburgi főhercegnek a román királyleánnyal való házassága, Zita római látogatása, az a meg nem cáfozt hír, hogy Ottó eljegyzti az olasz király leányát, a magyar legitimisták előretörése, Esterházy Mór gróf belépése az aktív politikába, — mind csak kombinációk voltak a magyar Habsburg-restaurációra.

Most azonban már megkapták az osztrák és magyar legitimisták Ottó proklamációjának teljes szövegét, amely hetek óta ott fekszik a Frankfurter Zeitung szerkesztőségében és Ottó trónralépése, illetve megkoronázása napján jelenik meg. Az osztrák legitimisták közölték a proklamáció szövegét a keresztényszocialista párt egyes tagjaival és így jutott köztudomásra a proklamáció tartalma és az a szenzáció, hogy Ottó még július havában elfoglalja a magyar trónt.

A proklamáció szerint Ottó életbelépteti Magyarországon az általános, titkos választójogot, biztosítja a teljes sajtó- és gyülekezé-

si szabadságot és általános amnesztiát ad a forradalmak résztvevőinek. A proklamáció szerint, Ottó egyszersmindenkorra érvényeseknek ismeri el a trianoni határokat és külön-külön biztosítja az egyes utódállamokat a határok revíziójára vonatkozó, minden nyílt, vagy titkos akció és propaganda beszüntetéséről. A proklamációnak ez a része, ott, ahol Csehszlovákiáról van benne szó, nem egészen világos. Ottó lemond minden olyan címről, mely más államok birtokában lévő területre vonatkozik. Csak az „Ausztia főhercege“ címet tartja meg, hogy ezzel az osztrák trónra való igényét biztosítsa.

Érdekes birtokper, ahol a Maros folyó a főbűnös

Határozó lejes követelés, a Maros szeszélyei miatt — Tárgyalás az aradi törvényszéken

Érdekes előzményű birtokperben hozott ma ítéletet az aradi törvényszék Popescu-Moldovan-tanácsa. Lalasinc község még 1888-ban, mintegy husz katasztrális hold földet vásárolt meg az államtól. A megvásárolt birtokrész közvetlen a Maros partján fekkent és állandóan a községbeli lakosok tulajdonában volt, a jelenlegi tulajdonosok pedig 1893. óta birtokosai a földterületnek. A Maros azonban igen szeszélyes folyó, amely nem respektálta a topográfiai felvételeket, a földterületből egész darabokat elmosott, hogy a másik részén ismét megtoldja. Ekörül indult meg azután a vita, amelyet a lalasinai földbirtokosokkal szomszédos kaproncaiak indítottak a

földterület jelenlegi tulajdonosai, Totterer és társai ellen. Keresetükben előadták, hogy a lalasinai birtokosok jogosulatlanul vették birtokba azt a Maros mentén fekvő földterületet, amely tulajdonképpen a kaproncaiak birtokát képezi. 1921-től 1924-ig tartott ez a jogosulatlan birtoklás, mert 1924-ben, a határrendezésnél pontosan megállapították a Maros által teljesen megváltoztatott terület topográfikus fekvését és az egyes területeknek hovátartozását.

A négy évi elvont haszon címén a kaproncaiak hatszázezer lejt követeltek Totterer és társaitól. A mai tárgyaláson az a pereseket Sarbu György dr. védte, aki kifejtette, hogy Tottererek teljesen jóhiszeműen birtokolták az idegen földterületet, mert a Maros annyira megváltoztatta a földek eredeti fekvését, hogy azt 1924-ben csak külön felmérés elrendelésével tudták újból rendezni. A bíróság ezen az alapon elutasította a több, mint félmillió lejes keresetet és ezzel a régen huzódó birtokper befejezést is nyert.

Két bukaresti kereskedőt halálra

Borzalmas halálos katasztrófa egy vasúti átjárónál — A kocsi és a vonat összeütközése gázolt a vonat

Bucurestiből jelentik: Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt ma délelőtt Bucurestiben, közvetlenül a város szélén fekvő vasúti pályatestnél, ahol az egyik vasúti átjárónál egy személyvonat elütött egy teherkocsit és a rajta ülő Dinu Sándor és Bercea Stan zöldségkereskedőket halálra gázolta. A kereskedők, akik Bucurestiben laktak, különféle zöldséget akartak szállítani kocsin a Bucuresthez közel fekvő községekbe és ezért nagyobb mennyiségű zöldségjelét vásárolták be, azt felpakkolták egy teherkocsira és a reggeli órákban megindultak Oltenita község felé. A város szélén levő vasúti töltésnél minden arra elhaladó járműnek az egyik vasúti átjárón kell keresztülhaladni és így a két kereskedő kocsijával a 17-es számú őrháznál akart a vasútvonal tulsó oldalára jutni, azonban szerencsétlenségükre éppen akkor érkezett oda a 947-es számú személyvonat, melynek mozdonya elkapta a teherkocsit és azt mintegy 20 méteren magával vonszolta.

A kocsi pozdorjává zúzódott és az eléje fogott lovak a helyszínen kimultak, míg a két kereskedő életveszélyes sérüléseket szenvedett. Azonnal intézkedés történt az életveszélyesen sérült kereskedőknek kórházba való szállítása iránt, azonban utközben mindketten kiszüvedtek. A szerencsétlenség színhelyére kiszállott rendőri bizottság megállapította, hogy a borzalmas katasztrófát a kereskedők egyike idézte elő, aki a kocsit hajtotta. Ugyanis ez látta, hogy a személyvonat közeledik és ennek dacára gyorsan át akart hajtani a síneken, azonban közben a vonat odaérkezett és még a síneken lévő kocsit elkapta. Meg kell állapítani, hogy ennél a forgalmas vasúti átjárónál nincsen sorompó és így nyitva áll a lehetőség arra, hogy hasonló szerencsétlenségek a jövőben is előfordulhassanak. Csodálatos, hogy a hatóságok részéről nem tűnt fel eddig a vasúti sorompó hiánya, amely még valószínűleg sok emberáldozatot fog követelni.

Diplomát kapnak a kondások

Vizsgáznni kell a fejőleányoknak is.

Lipcséből jelentik: A szász földművelésügyi minisztériumnak nemrégiben egy, sok tréfára alkalmas adó rendelete jelent meg, amely szerint a fejőleányoknak vizsgáznniuk kell a téhen természetrajzából, valamint a fejésből is. A földművelésügyi miniszter azonban — úgy látszik — hogy nem ijedt meg az eddigi tréfáktól és ma újabb rendeletet adott ki, amely szerint a kondásoknak vizsgáznniuk kell tenniük a disznó természetrajzából, valamint a sertések ápolásával kapcsolatos dolgokból. A szász kormány ugyanakkor husz európai állammal lépett érintkezésbe, arra vonatkozólag, hogy azok a kondás-diplomákat nosztrifikálják.

Czája József magyar birkozó-világbajnok vasárnap délután 6 órakor mérkőzik a GLORIA-pályán a 156 kilós „német medvével“ Gerhard KAUSCH-sal;

Grikis Miklós orosz világbajnok egy vad bikával méri össze erejét

és az óriási erejű állatot megadásra kényszeríti;

Soha nem látott Breitbart-produkciók! Még két birkózás! Délután 4 órakor az Aradi Vendégipari Munkások S. E. a temesvári Gyapjuiparral mérkőzik. Jegyek 20 – 85 lejig. Világvárosi szenzációk, melyet mindenkinek meg kell nézni

A szovjet megtalálta az orosz állami bank elásott kincseit

Párisi emigráns árulta el a rejtkehelyet — A szovjet husz százalékot ígért a kincs után — Úgyesen eltávolították a nyomravezetőket — 500 millió lejes per a szovjet ellen

Párisból jelentik: Holnap a párisi kereskedelmi törvényszék előtt rendkívül érdekességű per veszi kezdetét. A per tárgyát 18 millió dollár képezi, amely az egykori cári állami bank aranyfedezetéből származik. Ezt a kincset, amely aranyrudakból, drágakövekből állott, a fehér gárdisták visszavonulása alkalmával Kazán közelében elásták.

Mint ismeretes, a világháború kitörésekor az orosz állami bank aranyfedezetét Pétervárról Kazánba szállították. Az antibolsevista seregek visszavonulása alkalmával sikerült az aranyfedezet egy részét Szibériába szállítani, míg a másik részét kénytelenek voltak Kazán közelében elásni. Teljes 10 éven át kutattak a bolsevisták a kincs után, Kazán egész környékét felásták, a környékbeli parasztokat kikérdezték, azonban fáradozásuk eredménytelen maradt. A bolsevisták végül is belátták, hogy a kincset addig nem tudják megtalálni, amíg nem fordulnak egy olyan ember segítségéhez, aki jelen volt az arany elásásánál. Az orosz államrendőrség hosszas fáradozás után meg tudta, hogy egy olyan egyén, aki részt vett a kincs elásásánál, jelenleg mint emigráns Párisban tartózkodik. És a bolsevisták egy párisi bank utján összeköttetésbe léptek ezzel az emberrel. Ezerkilencszázhuszonnyolcban a párisi bank ezzel az egyénnel a következő szerződést kötötte:

— Az emigráns, aki a titok birtokában van, a moszkvai állami bankkal tudatja azt a helyet, ahol a kincset elásták. Vagy személyesen, vagy megbízottjai útján részt vesz a kincs kérésénél és abban az esetben, ha azt megtalálják, úgy a kincs husz százalékát kapja.

A veszedelmes kincskeresés

A szerződést az érdekelt felek aláírták és egy párisi közjegyzőnél helyezték el. Az emigráns természetesen nem mert Szovjetországba utazni és ezért négy embert bízott meg azzal, hogy őt helyettesítsék: két orosz, akik a háború után lengyel állampolgárok lettek, egy angol és egy francia. Ezek az emberek megkapták tőle a szükséges utasításokat és tervrajzokat. Mindez 1928-ban történt. A párisi bank értesítette a szerződés aláírásáról a moszkvai állami bankot és kérte, hogy utalják ki a négy megbízott részére a szükséges utleveleket. Ezeket azonban csak 1929-ben kapták meg és ekkor mind a négyen Oroszországba utaztak, ahol érintkezésbe léptek a szovjet-kormány képviselőivel és azokkal együtt Kazánba utaztak. A megállapodás szerint a kincset a megbízottak bármilyen hosszú ideig kereshették, azon-

ban attól a perctől, hogy azt megtalálták, csak tíz napot volt szabad Oroszországban maradniok. A megbízottak kényelmesen végezték a keresés munkáját és nyugodtan éltek az orosz állam költségén. Mindennap elindultak a szovjet megbízottjaival a kincs keresésére és így lassan-lassan bejárták egész Kazán környékét. A Cseka embereivel való beszélgetések során azonban rájöttek arra, hogy veszélyes játékot kezdtek el. Ezekből a beszélgetésekből ugyanis kiviláglott, hogy a szovjet őket fehér emigránsoknak tekintik és abban az esetben, ha a kincset nem találják meg, rossz végük lesz. Azzal az ürüggyel, hogy Párisból további információkat kell kérnie, az egyik lengyelnek sikerült kiutazási engedélyt szereznie. Amikor Varsóba érkezett, táviratilag kérte, hogy küldjék utána a másik lengyelt is, de ezt nem engedték. A francia s az angol más kombináción törte a fejt.

Politikai hajszá Bocu Sever ellen

Iorga válaszolt Bocuné táviratára — A miniszterelnök személyesen vizsgálja felül az ügyet

Temesvárról jelentik: Ma délelőtt érkezett meg Bocu Sever volt bánági kormányzó Bucurestiből. Közvetlenül megérkezése után felkerestük a volt minisztert és az általa folyó vizsgálat mai állása iránt érdeklődtünk. Bocu Sever a következőket mondotta:

— Remélem, véget ér az a hajszá, melyet ellenem sugalmazásra indítottak és a nártalan igazságügyi szervek megadják a méltó feleletet, méltatlan meghurcolásomra.

— A vám nélkül behozott butorok ügye?

— Minden, külföldi butoradabomról igazoltam, hogy azok szabályszerűen el lettek vámozva és a többi vád is összeomlik bizonyítékaim súlya alatt. Politikai hajszá, melyhez azonban nem lehet elnyerni a törvény szankcióját...

— Öfelségéhez, Iorgához, Hamangiához intézett sürgönyök?...

— Iorga miniszterelnök válaszolt a feleségemnek. Ugyancsak táviratban. Hosszu sürgönyt küldött, melyben a leghatározottabban tiltakozik az ellen, mintha bármi része is volna a dologban, vagy, hogy tudna róla. A maga részéről azt ígéri a táviratban, hogy tudomásul vette a sérelmet, amely a házkutatással és az egész eljárással ért és személyesen fog

— Engedjék — mondták — hogy a mi kollégánk Varsóba utazzon. Mi ismerjük azt a helyet, ahol a kincset elásták és meg fogjuk adni önöknek a szükséges információkat.

A szovjet nem teljesíti ígértét

A bolsevisták azonban kategorikusan kijelentették, hogy nincs szükség rájuk, mert már november van, leesett a hó és így ugyis félbe kell hagyni a munkát. Utazzanak haza s jöjjenek vissza jövőre. A bolsevisták nyilván azért beszéltek így, mert már az ásatások harmadik napján megállapították, hogy hol van elásva a kincs. Az egyik párisi megbízott feltűnő és vigyázatlan mozdulata ugyanis elárulta a kincs rejtkehelyét. A fél elmúlt és 1930 nyarán a bolsevisták nyugodtan kiásták a kincset. A szerződésről pedig, amelyet a párisi bank utján kötöttek, természetesen „elfelejtkeztek”.

A párisi emigráns tehát most pert indított a bank ellen, amely a szovjet képviseletében megkötötte a szerződést és a 18 millió dollár husz százalékát, vagyis 3 millió 600.000 dollárt követel, ami több mint félmilliárd lejt jelent.

Az emigráns Landovszki és Sorokker ismert párisi ügyvédek képviselik. A két ügyvéd július 15-re ígerte be, hogy nyávanosságra hozza annak a titokzatos személyiségnek nevét, aki tudott arról, hogy hová ásták el a cári kincset. Páris közönsége felfokozott érdeklődéssel tekint a különös érdekességűnek ígérkező per elé.

utánanézni, vajjon mely alapon történtek az ellenem fogamatossított intézkedések...

— Badacsonyan bizonyára politikai természetű dolgokról beszéltek Maniuval...

— Remélem, nem gondolta senki, hogy saját ügyemmel zavartam a vezért. Kizárólag politikai természetű dolgokról folytattunk megbeszéléseket, de ezekről még korai volna nyilatkozni. Nem is lehet, kényes természetűek...

— Titulescu és a fuzió az averescanuskokkal?...

— Igen, erről hallottam és lehet, hogy már a közeljövőben pozitívabb formában történik valami, de, hogy kivel, vagy kikkel és pláne személy szerint, arról még ma nem lehet beszélni.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL MOZGÓ: Negyed 8 és negyed 10 órakor. Premier. A REPULÓ MENYASSZONY. (Zweimal Hochzeit.) Nottl Károly szövegkönyve alapján filmre vitt szellemes vígjáték, amelyben a címszerepet a mindenütt szívesen látott Lane Haid játssza elragadó bájjal. Három nagy komikus: Ralph Arthur Roberts, Szöke Szakáll és Huszár-Pully Károly gondoskodnak arról, hogy a közönséget könnyökig megnevettessék.

SELECT MOZGÓ: 5, negyed 8 és negyed 10 órakor. Premier. DINAMIT. Erkölcsháza Cecil B. de Mille rendezésében. Főszereplők: Conrad Nagel, Kay Johnson és Charles Bickford.

ELITE MOZGÓ: Negyed 8 és negyed 10 órakor. ORSZÁG NÖK NÉLKÜL. Dráma, Conrad Veidt-tal a főszerepben.

GRADISTE MOZGÓ: 7 és 9 órakor. SZIVEM EGY JAZZ-BAND. Vígjáték. A főszerepben: Lya Mara.

Franciaország beismeri, hogy Európa legnagyobb haderejét tartja fenn

Az ok: területe és gyarmatai integritásának megvédése

Londonból jelentik: A British United Press párisi jelentés alapján közli a francia kormány leszerelési emlékiratának szövegét. Az emlékirat szerint Franciaország területi és gyarmati integritásának megvédése érdeké-

ben. Európában a legnagyobb hadi, légi és tengeri erőt kell, hogy fegyverben tartsa. Ezt a memorandumot július 14-én a Népszövetség elé terjesztik. Hírek szerint Briand Hendersonnal, majd Stimpsonnal ebben a memorandumban foglalt francia álláspontot tárgyal.

HIREK

Kaland a hotelben

Fürdő-levél

Tisztelt Szerkesztőség!

Itt nyaralok egy közeli fürdőhelyen. A nevét nem írom meg, mert akkor az ószón barátomim pukkanására nem mesélhetek legendákat a Riviéra szépségeiről.

Velem együtt itt élvezi a nyaralás örömeit egy asszonyka is, akiről csak azért nem írom meg, hogy Aradra való, mert a mai gazdasági viszonyok mellett olyan kevesen engedhetik meg maguknak a fürdözést, hogy félek; könnyűen kifalálnák, kiről van szó.

A férj természetesen nincs itt, mert a közkedvelt közmondás abban a formában is gilt, hogy: férjrel nyaralni — dupla költség, szimpla szórakozás.

Az egyébként igen szemrevaló kis hölgy itt a társaság kedvence, az urak körülrajongják, a nők irigylük. Nos, önagysága a hét egyik estéjén, vacsora után behívt a szobájába, ahol legnagyobb meglepetésére, két urat talált. (Mondom: a férj otthon maradt.)

Önagysága jogosan felháborodik és úgy kiáltoz a portás után, hogy a fél szálloda felébred a lármára.

A portás előkerül

— Valami baj van, nagyságos asszonyom?
— Hallatlan szemtelenség, felháborító arcátlanosság, rikoltozza Önagysága, két idegen ur van a szobámban!

— Nos, mit tegyek? Kérde szolgálatkészen a portás.

— Még kérdezi? Maga is egy portás? Azonnal dobja ki az egyiket!

Egyébként az egész szerkesztőséget üdvözli!

HU OLVASÓNÓJUK.

— IDŐPROGNÓZIS. Talnyomóan derült, később emelkedő hőmérséklet.

— Ileana hercegnő és vőlegénye a tenger fölött repültek. Bucurestiből jelentik: Ileana hercegnő és Habsburg Antal főherceg, tegnap Konstancába látogattak el, ahol a tengerészeti hatóságok ünnepélyes fogadtatást rendeztek tiszteletükre. A jegyespár Balcic és Mamaia fürdők meglátogatása után, a konstanciai hajójait tekintették meg, majd délután egy Savoya-típusú utasszállító repülőgépen fölszálltak és sokáig repültek a tenger felett.

— Életbe lép az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés. Budapestről jelentik: Ma délelőtt, minisztertanács volt, amelyen letárgyalták az új természetrendeletet és elhatározták, hogy úgy a külügy-, mint a kereskedelemügyi minisztériumot felhatalmazzák, hogy az osztrák kereskedelmi szerződéssel kapcsolatos rendeleteket az osztrák parlament ratifikálása után, megjelentessék.

— Vizsgálat a megyeházán. Cimponeriu beügyi vezérfelügyelő ma Aradon járt és a prefektúrán, majd a városházán is több aktát felülvizsgált és az éjjeli gyorsal visszautazott Bucurestibe, anélkül, hogy a vizsgálat eredményéről nyilatkozott volna.

— Elhalasztották az italmérésekre kiírt árlejtéseket. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter ma körrendeletet küldött szét, amelyben felszólítja a pénzügyigazgatókat, hogy az italmérések bérbeadására kiírt árlejtéseket halasszák el.

— Az aradi román hírlapírók július 12-én, vasárnap délután az Eminescu-parkban Aradváros polgármesterének védnöksége alatt parkünnepélyt rendeznek. Tekintettel a jótekonycsokra, belépődíj tetszés szerint. Rendkívül sok érdekesnél-érdekesebb attrakció, nyílt színpad, versenyek szórakoztatják a közönséget.

— Tizenöt pengőre ítették az első csendrendelet ellen vétőt. Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság nemrégiben rendeletet adott ki, amelynek értelmében este tíz óra után tilos nyitott ablakon át hangszóróval felszerelt rádiót hallgani. A csendrendelet ellen elsőnek vétőt ma büntették meg, Vigyázó Sándor úr, ügyvéd személyében, akinek éjszakai csendháborítás címén 15 pengő büntetést kellett fizetni.

Meggyilkolta feleségét és súlyosan megsebesítette gyermekét egy gazdálkodó

Borzalmas családi tragédia egy regáti községben — A gyilkosról megállapították, hogy elmebeteg

Cernautiból jelentik: Borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott hitvesgyilkosság történt ma délelőtt a Cernauti megyei Cuciurul Mare községben, ahol Halus Mihály 57 éves gazdálkodó több fejszecsapással agyonütötte feleségét. A gazdálkodó ma reggel valami csekélység miatt összekülönbözött feleségével, amiből heves szóváltás keletkezett, majd a gazdálkodó rendkívül ingerült állapotban a földről felkapott egy baltát és azzal többször felesége fejére sújtott. A tragédiánál jelen volt a házaspár János nevű 18 éves fia, aki apjára vetette magát, azonban kísérlete, hogy anyját megmentse, nem sikerült, mert az öreg Halus Mihály az anyja segítségére siető fiút is súlyosan megsebesítette a fejszével.

A családi tragédiát a szomszédok vették észre, akik a lakásból kihallatszó ordításra és segítségkiáltásokra lettek figyelmesek és amikor többen beszaladtak a lakásba, ott egy az asszonyt, mint 18 éves fiát nagy vértócsában, betört fejvel a földön elterülve találták. — Azonnal értesítették a

csendőrséget és a mentőket, azonban mire a mentők megérkeztek, az asszony, akinek koponyája csaknem teljesen szét volt roncsolva, már kiszorult. A súlyosan sérült fiút azonnal kórházba szállították, ahol megállapítást nyert, hogy megmenthető az életnek. A gyilkos gazdálkodót, aki a kegyetlen hitvesgyilkosság elkövetése után bevárta a csendőrök megérkezését, azonnal letartóztatták és a csendőrségre kísérték, ahol megkezdtek kihallgatását. Megállapítást nyert, hogy a gazdálkodó gyenge elméjű és körülbelül két évvel ezelőtt megint egy ilyen családi botrányt rendezett és házat felgyújtotta, mely porig égett. Ekkor beszállították a cernauti-i elmeegógyintézetbe, ahol 17 hónapig kezelték, majd pedig szabadon engedték. Mindeán valószínűség szerint a gazdálkodót most újra egy roham fogta el és borzalmas tettét beszámíthatatlan állapotban követte el. A gazdálkodót átadják a cernauti-i ügyészségnek.

Gyilkos merénylet

a botosani-i éjjeli mulatóhely tulajdonosa ellen

Botosaniból jelentik: Rejtélyes gyilkosság történt ma a késő éjjeli órákban Botosaniban, melynek áldozata Profira Jonescu asszony, az egyik botosani-i nyilvános ház tulajdonosnője. Profira Jonescu asszony az Alexandru cel Bun-uccában lakik, hét gyermekével együtt és a szomszédok ma éjjel 11 óra tájban borzalmas segélykiáltásokra lettek figyelmesek. Azonnal többen hatoltak be a házba, ahol az egyik folyosón nagy vértócsában, eszméletlenül találták az asszonyt. Természetesen rögtön értesítették az esetről a rendőrséget, ahonnan egy bizottság szállott ki és hozzáfogott a rejtélyes ügy megvizsgálásához. Az asszonyt, aki rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett, kórházba szállították.

A rendőrbizottság megállapította, hogy Profira Jonescuné jobb családból származó nő, azonban pár évvel ezelőtt, miután özvegyen maradt és hét gyermekével együtt a legnagyobb nyomorban élt, elhatározta, hogy egy nyilvános házat nyit, amely a városban egyike volt a „legdiszkrétebb” ilyen intézményeknek. A rendőrbizottság eddigi nyomozása szerint, az a helyzet alakult ki, hogy a gyilkossági kísérletet a nyilvános háznak három vendége követte el.

— Siremlék-felavatás. Néhai özy. Szalkai Arminé sirkövének felavatása folyó hó 12-én, vasárnap délelőtt 9 órakor lesz a zsidó temetőben.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Hires orvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vízről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Szerelmi zálog, vagy sikkasztás. Különös epizódként került ma Afttergruth Ignác Singer-varrógép utazó és Davidek Lujza szerelmi ügyé az aradi törvénytörő Pop-tanácsa elé. Az utazó bűnvádi feljelentést tett az igen csinos és jóarcú Davidek Lujza ellen, akit azzal vádolt meg, hogy negyvenezer lej készpénzt, gramofonját s egyéb ingóságait elsikkasztotta tőle. A mai tárgyaláson Davidek Lujza azt hozta fel védelmére, hogy a Singer-varrógép utazójához gyengéd érzelmi szálak fűzték, aki több ízben kijelentette előtte, hogy feleségül fogja őt venni és úgy a pénzt, mint az értéktárgyakat, amelyeket most visszakövetel tőle, ajándékba adta neki. A bíróság elfogadta a vádlott nő védekezését és ezért a sikkasztás vádját alól felmentették.

Jó cipőnek —
Jó cipőasztal!
Ez a Pyram Paszta!

— Épül a legrövidebb vasutvonal Bucurestől és Belgrád között. Belgrádból jelentik: Pozsavara és Kucevo között vasutvonalat építenek ki, amely egészen a román határig fog terjedni és így ez lesz a legrövidebb út Belgrád és Bucurest között. A vonal ugyanakkor egy része lesz a Marseille—Odessa közötti vasutvonalnak. A kormány felhatalmazást adott az államvasutaknak egy ötmillió dolláros kölcsön felvételére, amit a vasut meg is kapott. A kölcsönt a bécsi Kompas-bank bonyolítja le, egy svájci német-osztrák konzern után.

TÖLTSE

minden szabadidejét
az ózondus és pormentes

PÜSPÖK-FÜRDŐBEN,
RADIUMOS HULLÁMFÜRDŐJE
ÉS STRANÓJA SZENZACIÓS

Szellemileg kimerülteknek
elsőrangú

— Havazás Svájcban. Baseltől jelentik: A hőcsökkenés következtében, a hegyeken 1600 méter magasságig havazik, míg 2—3000 méteren felül, 40 centiméteres a hó.

— Újabb tűz a párisi gyarmatügyi kiállításon. Párisból jelentik: A gyarmatügyi kiállításon ma újból tűz ütött ki. A tűz az egyik szigeten lévő pavillont pusztította el, amelyben keleti ötvös-munkákat árultak. A kár nyolcszáz ezer frank.

A FUMOSAN cigaretták
ővják a szívet, idegeket és az összes nemes szerveket.

— Budapest az erdélyi írókért. Budapestről jelentik: A főváros közművelődési bizottsága ma elhatározta, hogy a lecsatolt területek íróinak műveit a legnagyobb mértékben pártolni fogja és gondoskodni fog azok terjesztéséről.

A katolikus gimnázium érettségi vizsgája

(Szombaton vizsgáznak az összes növendékek — Ma volt a leggyengébb eredmény)

A mai érettségi vizsgálatok eredménye sokkal szomorúbb, mint az eddigieké volt. Eddig ugyanis átlag tizenöt jelölt közül négy bukott meg, míg a mai tizenöt jelentkező közül, csak hétnek sikerült átjutnia, vagyis nyolcan megbuktak. Ezt valószínűleg annak lehet betudni, hogy a mai jelöltek között sok olyan volt, akik már másodszor, harmadszor jelentkeztek az érettségre és így valahogy kiestek a rendes iskolai kerékvágásból. A nyolc megbukott diák közül is hat ilyen „veterán”. Azoknak a névsora, akik átmentek egyébként a következők: Siiartau Rubin, Tiegermann Tiberiu, Tripa Pavel, Vadasan Romulus, Vostinar Leontiu, Neamtu Aurel és Oltean Ioan.

Holnap, vagyis szombaton kerül az érettségi bizottság elé a katolikus gimnázium hét növendéke is. Annak a tizenöt jelöltnek a névsora, akik holnap vizsgáznak, a következő (ebben a névsorban bennfoglaltatnak a katolikus gimnázium növendékei is): Popa Eugen, Popa Valeriu, Popovici Cornel, Sperneac Ioan, Burdán Károly, Fischer A. Aladár, Guttmann János, Institóris Tibor, Isztray József, Pflaume Albert, Szántó György, Jakabffy Tivadar, Kurjatko András, Szekeres János, Ciobota Emilia.

Gyakorlati időhöz kötik a kórházi orvosok kinevezését

Pályázat útján töltik be az üresedésben lévő kórházi orvosi állásokat

Bucurestiből jelentik: A kamarában ma újabb törvényjavaslatot osztottak szét az egészségügyi törvény 199—203. szakaszainak a módosításáról. A javaslat szerint, az állami kórházakba és más egészségügyi intézményekbe ezután csak pályázat és vizsga útján alkalmaznak orvosokat.

A pályázati vizsgát az üresedésben lévő állásokra, amelyek jegyzékét a Monitorul Oficialban közlik, Bucurestiben, Iasiában és Kolozsváron kell majd letenni, az egészségügyi minisztérium által kiküldött bizottság előtt.

A vegyes kórházakba pályázó orvosoknak egy évi, a speciális kórházakba pályázó orvosoknak pedig négy évi gyakorlattal kell bírniuk. Kivételt csak azok az orvosok képeznek, akik már pályázat útján működtek a bucuresti-i Eforia- és Brancoveanu-kórházakban, avagy Iasiában, a Szent Spiridon kórházban és Párisban.

Az üresedések közlésétől számított 30 napon belül kell a pályázatra jelentkezni. A pályázat során az orvosoknak elméleti és gyakorlati vizsgát kell tenniük, aszerint, hogy milyen szakra pályáznak. Az átnentek közül azok kaphják a meghirdetett kórházi állásokat, akik a legjobb osztályzatot érték el.

A pályázat további feltételeit végrehajtás utasítás fogja részletezni. A törvényjavaslatot a szenátus már meg is szavazta.

— **Letartóztatott jugoszláv repülő.** Budapestről jelentik: A napokban Kaposvár mellett kényszerleszállást végzett jugoszláv pilóta ügyével ma foglalkozott a kaposvári törvényszék vizsgálóbírája és megállapította, hogy a letartóztatott pilóták tapasztalatlan fiatal repülők, akik elfévedtek és minthogy bűntény nem forog fenn, valószínűleg egy-két napon belül szabadlábra helyezik őket.

— **Felfüggesztették Strbrny volt miniszter mentelmi jogát.** Prágából jelentik: A cseh parlament ma foglalkozott Strbrny volt miniszter, képviselő mentelmi jogával és hatalmas bortányok után elhatározta, hogy a volt minisztert kiadják az igazságszolgáltatásnak. Együttal elhatározta a parlament, hogy parlamenti vizsgáló-bizottságot küld ki minden esetben, ha volt minisztereket, vagy képviselőket bűncselekménnyel vádolnak.

Felrobbant egy kézifecskendő Bucurestiben

A különös szerencsétlenségnek két sebesültje van

Bucurestiből jelentik: Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt ma délelőtt a fővárosban, ahol a Gara de Nord vasútállomás közvetlen közelében felrobbant egy kézi fecskendő és két embert súlyosan megsebesített. A fecskendőt egy Popescu Dávid nevű tüzoltó kezelte, aki használat közben véletlenül megütötte, amitől a tüzoltói apparátus rendkívül nagy detonációval felrobbant. A de-

tonáció oly erős volt, hogy azt többszáz méter távolságban is erősen lehetett hallani. A robbanás következtében a fecskendőt kezelő tüzoltó és egy Dionisie Careanopol nevű tisztviselő, aki a robbanás színhelyéhez közel tartózkodott, súlyosan megsérült. Mindkét sebesültet a kihívott mentők életveszélyes állapotban, a Filantropia kórházba szállították. Az ügyben a hatóságok bevezették a vizsgálatot.

Sikkasztó állomási pénztáros

Letartóztatták a Temesvár-gyárvárosi állomás pénztárosát — Mintegy 40—45 ezer lej értékű jegy hiányzik

Temesvárról jelentik: Négy hónappal ezelőtt nagyobb hiányokra jöttek rá a gyárvárosi állomás elszámolásaiban. A vizsgálat Horescu János állomásfőnököt tette felelőssé a félmilliót meghaladó hiányért és Horescut vizsgálati fogságba helyezték. Állását ideiglenesen Braun József állomásfőnökkel töltötték be. Braun állomásfőnöknek már hosszabb idő előtt feltűnt Sarafoleanu György pénztáros viselkedése. Braun állomásfőnöknek az volt a benyomása, hogy a pénztárosnak elszámolási differenciái vannak és ezért tegnap meglepetésszerűen rovincsolás alá vette a pénztárt. Az elszámolások első átnézésekor megállapította, hogy a pénztár állagában mintegy 40—45 ezer lejes hiány van.

Az állomásfőnök felettesének jelentést

— **Kommunista tüntetés a birodalmi kancellár ellen.** Heidenből jelentik: Loebe birodalmi kancellár, a szociáldemokraták nagygyűlésére, ma a holsteini Heidebe érkezett. Az állomáson hatalmas aranytüntetés volt ellene, a kommunisták és nemzeti szociálisták részéről, úgy, hogy Reichsbanner-osztag kísérte be a városba és tisztította meg a piacteret, hogy Loebe beszédét zavartalanul megtarthassa.

— **Felémelte a boletta-árakat a magyar kormány.** Budapestről jelentik: A magyar minisztertanács ma foglalkozott a gabonaárak megvédésére irányuló javaslatlall és elhatározta, hogy a tavalyi három pengős bolettát tíz pengőre emeli, amelyből hat pengőt a termelőnek juttat és négy pengőt a kivitel elősegítésére használ fel.

— **Tízennyolckilométeres nyílegyenes út uccsoda New-Yorkban.** New-Yorkból jelentik: A new-yorki városi tanács most határozta el, hogy a város nyugati részén épülő új negyedet a modern technika legújabb vívmányaival fogja felszerelni. A városnegyed uccáin például külön autósípadák lesznek. Az új uccákon nem lehet előzni, a gépkocsik két aszfaltcsík között futnak, mintha sínek szegélyeznék az autót kétoldalról. Ennek az az értékes előnye lesz, hogy bár nem lehet előzni — a kocsik hihetetlen sebességgel roboghatnak a városban. Ötszáz méterenként kitérők vannak, azonban ide csak a defektet kapó autók tolathatnak. Megállni csak minden három kilométeren lehet. Az új városnegyed főúccája 18 kilométer hosszú lesz és a keresztúccák alagút formában futnak keresztbe, úgy, hogy maga a 18 kilométeres út egyetlen hosszú, nyílegyenes vonal lesz. Ez lesz a világ leghosszabb városi közútja.

— **Adomány.** Roth Kató, Vladár Paula, Bóra Valici és Fedor Mária gyermekelőadást rendeztek és a bevéteit, 102 lejt behozták kiadói hivatalunkba, hogy azt jótékony célra adjuk. Az összeget özv. Kovács Katalinnak juttattuk és nevében köszönetet mondunk a négy kislánynak, akik ilyen módon igyekeztek a könnyeket letörölni.

— **Áramszünetelés.** A villanytelep igazgatósága értesíti a nb. fogyasztóközönséget, nagyobb mérvű javítások miatt, folyó hó 12-én, vasárnap, az áramszolgáltatás szünetelni fog a kábelhálózat mentén: Reggel 7 órától 8 óráig a Bulevardul Regina Maria és a Piata Avram Iancu.

— **A Köz- és Magánalkalmazottak Egyesülete** folyó hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel, hivatalos helyiségében (Strada Consistorului No. 50.) választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagok teljes számban való megjelenését kéri.

tett felfedezéséről és csüörtökön Sarafoleanu pénztáros a rendőrség őrizetbe vette. A hiány felfedezése után a temesvári vasutigazgatóság Lana pénztárelenőrt rendelte a gyárvárosi állomás pénztárába. A letartóztatott Sarafoleanu kihallgatásakor kijelentette, hogy bár tudomása volt a hiányról, nem tett jelentést róla, mert maga akart rájönni, hogy kihozza a hiányokat. Az a véleménye, hogy ismeretlen tettes fosztogatta a gyárvárosi jegypénztár kasszáját. A vizsgálat ezzel szemben megállapította, hogy nem készpénz, hanem jegyek hiányzanak. A jegyeket csakis Sarafoleanu tulajdoníthatta el, mivel hogy a jegykiadás kizárólag az ő dolga volt. Lakásán házkutatást tartottak, vagyonát zár alá helyezték és biztosra veszik, hogy a további vizsgálat meglepő adatokat fog eredményezni.

A háboru elkerülésének módja — a magyar kérdés megoldása

Angol lap feltűnést keltő cikke a Balkán-kérdésről

Londonból jelentik: A Financiere News ma hosszabb cikket közöl, amelyben kifejti, hogy a Népszövetségnek kötelessége lenne tudomást szerezni arról az igazságtalanságról, mely Magyarországot érte. A Balkán és környéke mindig forrása volt a háborúnak és ha a Népszövetség el akarja kerülni a háborút, úgy módot kell keresni arra, hogy megoldja a magyar kérdést. Lord Robert Cecil a Daily Heraldban ma hasonló értelmű cikket írt, amelyben kifejti, hogy megértéssel kell viseltetni azokkal a cselekedetekkel szemben, amelyeket a legemberibb ösztönöktől vezettette követnek el.

Véres kommunista zavargások Bulgáriában

Uccal harc a rendőrök és munkások között

Szófiából jelentik: Az országban egyre nagyobb arányokat ölt a kommunista-propaganda. Jambol városban tegnap véres harcok voltak a munkásság és a rendőrség között. Szlivenben az összes gyárak munkásai sztrájkba léptek és felvonulást rendeztek a városon keresztül. A főtéren rendőrök tartóztatták fel a tömeget, amely támadólag lépett fel, úgy, hogy a rendőrök kénytelenek voltak fegyvereiket használni. A munkások revolvermenyületet követtek el az egyik gvar két igazgatója ellen, a menyület nem sikerült, a munkásokat letartóztatták. Filippopolban a dohánygyári munkások letették a munkát, a Szófia melletti kőszénbányák munkásai szintén sztrájkba léptek.

— **Német gárdatiszthól Robinsón.** New-Yorkból jelentik: Az egyik amerikai lap említi, tesz az újabb Robinsónról, aki már 20 éve él távol minden civilizációtól. Casuarina Beach közelében, az ausztráliai tengerpart egyik kókuszültetvényén. A Robinsón egykor német gárdatiszt volt és husz évvel ezelőtt jutott erre az elhagyatott helyre. Kókuszdiókat szüretel ültetvényeiről és a benszülöttekkel cserekereskedelmet üz. Maga őrzí tiltatványt és senkit sem enged a közelébe. Kevéssei ezelőtt látott életében először repülőgépet, amely tanyája közelében kényszerleszállást végzett. A Robinsón puskájával állt őrt kókuszpálmái mellett, míg a pilóta távozott.

A Rothschild-család története

Negyedik közlemény — Pánik a párisi tőzsdén — Lajos Fülöp uralkodása idején 600 millióra becsülik az »öt frankfurti« vagyont — Megszűnik Franciaországban a Rothschildék pénzügyi egyeduralkodása — Az osztrák pénzügyminiszter békíteni próbál — James megvesztegeti a francia felsőházat és a kamarát — A párisi Rothschild halálával fia Alfonz öröklő a hatalmas vagyont — Miért kerülnek el a Rothschildok Berlint? — Metternich kancellár és Rothschild Salamon barátsága

James, a párisi Rothschild hirszerző szervezete már nem működött olyan tökéletes precizitással, mint Náthán fivéréé, ami kitűnik abból is, hogy későn értesült azokról a zavaros politikai eseményekről, amelyek Lajos Fülöp trónralépésével bekövetkeztek. A párisi börzén rohamosan követik egymást a katasztrófális fordulatok, az értékek feltartóztatlanul zuhannak, fejt veszt mindenki, látszólag Rothschildot is jelentős veszteségek érik. A pánik azonban nem tart sokáig, a politikai konstellációk következtében támadt tőzsdei vihar csakhamar elül és Páris közgazdasági horizontján kiderül az ég. Az állami járadékok kurzusa ugrásszerűen emelkedik és Rothschild a birtokában levő állampapírok hatalmas tömegét jelentős nyereséggel adja el.

A legendás vagyont

Tulzottak azok az újságcikkek, amelyek a 40-es években a Rothschildok vagyont hatszáz millió frankra becsülik. Tárnyilagabbak, azok az autentikus feljegyzések, amely szerint a francia király vagyont 800 millióban s a hozzá legközelebb álló és leggazdagabb emberét, Rothschildot 100 millióban állapítja meg, míg a többi ismert nagytőkésék vagyona 10-től maximum 40 millióig emelkedik. A Rothschildok finansziális hatalmának jelentőségét Metternich herceg, az osztrák vaskancellár szavai világítják meg legjobban, aki ezt mondta:

— A Rothschild-ház befolyása sokkal nagyobb Franciaországban, mint bármelyik idegen kormányé.

1848-ban a francia állam pénzügyi politikájában jelentős változás áll be, ami kedvezőtlen befolyást gyakorol a Rothschildék üzleteire. Az állam emancipálódni kezd a bankárok hatalma alól s amikor pénzre van szüksége, a kis tőkéséhez fordul. A kölcsönök könnyebb elhelyezésére még mindig igénybe veszi a bankárok közvetítését, de most már kezeiben tartja a vezetését. Nem vesz többé kölcsönt a hatalmas pénzmágnásoktól, hanem kölcsönöit a francia néppel intézi el. Az állami kölcsönügyletek demokratizálása váratlan sikerrel jár. Amíg 1848-ban 243.000 állami kölcsönkötvény tulajdonos volt Franciaországban, addig ezeknek a száma 1851-ben ennek mintegy háromszorosára 723 ezerre rug. Ezzel a Rothschildok finansziális egyeduralma Franciaországban megszűnt.

A kisebb banküzletek évtizedeken keresztül még csak gondolni sem mertek arra, hogy valamilyen módon bekapcsolódhassanak az állami üzletbe, mert ez a Rothschildoknak féltve és áttörhetetlenül őrzött birodalma volt. Ez a varázs is megszűnt.

Hatalmas konkurrencia

Pereire Emil és Izsák fivére, királyi engedéllyel „Credit-Mobilier“ néven létesítik Párisban az első alapítási üzlettel foglalkozó bankot. A bank 60 millió frank tőkével kezdi meg működését és 120.000 darab 500 frank névértékű részvényt bocsát ki. Lehetővé vált ezzel, hogy a kistőkés is részvényeseivé váljon a nagy pénzintézetnek. A részvénytőkét iparvállalatok és vasutak létesítésére fordították. A bank 35 százalékos osztalékot fizet, nagy összegeket tartalékol s 1 évi nyereségként 24 és fél millió frankot mutat ki.

Rothschildnak a Credit-Mobilierben hatalmas konkurrenciát támadt. Az akkor kibocsátott 3 nagy francia államkölcsönből a Credit-Mobilier négyszer annyit jegyez, mint a Rothschild-ház. James az országban leghíresebb bank-

konkurrenciát, Pereire Emil ő „fedezte föl“ s ő képezte ki a vasutépítési és bankári szakmára. S ez a Pereire most lépten-nyomon alkalmatlankodik neki. Pereire nemcsak a Credit-Mobilier utján keresztezi a Rothschildok számitásait, hanem londoni, amsterdami és szeptérvári bankárokkal szövetséget köt külföldi tőketranzakciók keresztülvitelére. Ez a csoport a Rothschildék kikapcsolásával megszerzi az oroszországi vasutépítések koncesszióját. Sőt az *Oesterreichische Creditanstalt* alánításánál is nehézségeket támaszt a Rothschildoknak. Érdekes, hogy ennek megalapításánál első esetben mert valaki Ausztriában akadályokat gördíteni a Rothschildék elé, most évtizedekkel később ez az intézet tépázta meg először a Rothschild-család presztizsét. Az osztrák pénzügyminiszter, aki mind a két csoporttól szeretne pénzt szerezni, megkísérli azt, hogy a konkurrenciát kibékítse. Pereire hajlandóan is mutatkozik azzal a kikötéssel, ha Rothschild viszont megszünteti az irtó hadjáratot, amelyet Párisban a Credit-Mobilier ellen indított. Rothschild ezt a feltételt nem fogadja el. A harc tovább folyik közöttük.

Amíg Bécsben a Rothschildok továbbra is megőrzik souverén hatalmi pozíciójukat, addig Párisban Pereireék a 60-as években meginduló vasutépítkezéseknél Rothschildék elől elhalásszák a legzsírosabb falatokat.

A vasutvállalatok busás jövedelme

James Rothschild nem az az ember, aki a harctól visszariadna, amikor üzletről van szó. Eszközeit és taktikai eljárását nem válogatja meg, ezt bizonyítják azok a trükkök, amelyeket a francia Északi Vasutak építkezésének elnyeréséért alkalmazott. A kormány saját rezsiben akarja felépíteni ezt a vasutvonalat. James a korrupció jól bevált eszközeihez nyúl, amelyek Lajos Fülöp királysága alatt biztos sikert jelentettek. Vállalkozása finanszírozására a Rothschild-féle vasutépítési társaság 400 ezer darab 500 frank névértékű részvényt bocsát ki. A felsőház és a Kamará előre 15.000 részvényt kap ajándékba, hét és fél millió frank értékben. Mind a két parlament azonnal szankcionálja a terveket. De a képviselőház mellett egy másik nyilvános hatalomnak, a francia sajtónak is be kell tömni a száját. Rothschild a párisi lapok szerkesztősegit, politikai súlyuk szerint kategorizálva, az egyes szerkesztőknek 50, 100, 150 darab részvényt küld. A manőver sikerül. Csúpan egyetlen párisi lapnak, a „National“-nak szerkesztője küldi vissza a 100 részvényt és lapjának másnapi számában oldalakra menő tudósítás keretében leplezi le James korrupciós mahinációját. De minden hiábavaló. Rothschild keresztül viszi az akaratát.

A második császárság idejében III. Napóleon uralkodása alatt nem alkalmazhatók többé az előbb még kitűnőnek bizonyult receptek, de az öregedő Rothschild báró pénzügyi tranzakcióit továbbra is siker koronázza. A belga vasutak építésénél többmillió aranyfrankot keres. Az a súlyos veszteség, amely őt 1856-ban érte, amikor a francia vasutársaságnak főpénztárosa milliókat sikkasztva megszökött, a többi vasutépítkezések jövedelmeiből bőségesen megtérül. A franciaországi Rothschild-ház fénykora azonban már hanyatlóban van és szerencsecsillaga letűnni látszik. 1866-ban egy évvel halála előtt még nagy elégtétel éri az öreg Rothschild Jamest: a Pereire fivérek és a Cre-

dit-Mobilier teljesen tönkremennek. James halálával a Rothschild-dinasztia második legszilárdabb oszlopa dőlt ki. Az öreg ur fiára, Alfonzra hagyja a párisi bankházat és hatalmas vagyont.

Poroszország csak egy Rothschildot bír el

Az életben maradt három fivér mögötte áll tehetség és éleslátás tekintetében az elhalt Náthánnak és Jamesnek. Azokban az országokban, ahol letelepedtek, szintén nagy vagyont, hatalmat és befolyást szereztek s amikor pénzügyről volt szó, energiában és kiméletlenségben bennük sem volt hiány. Szorgalmuk és munkabírájuk óriási, de a karakterük az öreg Meyer Amseléhez hasonlít inkább, jókedélyű emberek és jótékonyaságuk, adakozásaik növelik népszerűségüket. A londoni fivér büszke gögje és a párisi fivér hiúságtól fűtött hatalmi vágya távol áll tőlük.

A frankfurti üzlet a legidősebb fivéré, s mitán a legfontosabb külföldi tőzsdacentrumokat, Londont és Párist annakidején Náthán és James foglalták le, Salamonnak és Károlynak gazdaságilag fontos gócpontok után kellett nézniük. Üzleti tőkében nem volt hiány. A Rothschild fivéreknek a napoleoni háborúk hatalmas nyereségeket és nemzetközi hírnevet szereztek. Főcéljuk az volt, hogy teljesen behálózák Európát és kölcsönös munkával segítsék egymást pénzügyi operációikban. Salamon felismeri Berlin gazdasági jövőjét s ott szeretne letelepedni. Amikor fivéreinek e tervről beszámol, frankfurti bátyja tiltakozik ellene.

— Poroszország, mondja a legidősebb testvér, sokat elbír, még veszített háborukat is, de két Rothschildot nem.

Rothschild Salamon és Metternich

Igy választja székhelyéül Salamon 1818-ban Bécsbe. Kedvezőek a kilátások, mert a nagy bécsi bankházak, az Arnstein et Eskeles, a Friesék, a Geymüller et Steiner cégek tekintélye és jelentősége nagy hanyatlást mutat és nincs utánpótlás. Ezzel szemben Ausztriának, mint a többi hadviselt államoknak, háború után sok pénzre van szüksége. A 44 éves Rothschild Salamon, aki Berlinben és Frankfurtban kölcsönügyletek lebonyolítása körül értékes tapasztalatokat szerzett, a legkritikusabb órákban érkezik Bécsbe. Dacára annak, hogy az osztrák kormány Rothschildban látja a helyzet egyedüli megmentőjét, dacára annak, hogy az osztrák császártól bárói rangot kapott zsidó léte, Salamon nem élvez Bécsben teljes polgárjogokat. A városon kívül kellene laknia, de ő elintézi, hogy mint frankfurti polgár egy bécsi szállodában vesz állandó lakást. A polgár jogában erősen korlátozott Rothschild Salamon báró, Bécsben az osztrák kancellárnak Metternich hercegnek mindennapos vendége lesz. Metternich egészséges ösztönével a Rothschildokat akarja szövetségeseikéül megnyerni. Az ő konzervativizmusuk, a külföldi udvarok, kormányok és az arisztokrácia körében szerzett tekintélyük, Napoleon elleni zseniális pénzügyi mesterfogásaik bizalmat keltenek a kancellárban.

— Ezek biztosan nem uszitanak forradalomra és nem támogatnak demagóg üzemeket, mert van mit veszteniük, s így nyugodtan használhatók udvari és állami bankárokként — mondja bizalmasai körében az osztrák kormányelnök.

Dr. S. J.

TARKA ESEMÉNYEK

Eltemették a régi ruháikat az előkelő perzsa hölgyek

Különös szertartás a modern Perzsiában

'A perzsa nők haladni kívánnak. Riza kán, a perzsa sah, a legutóbb száz előkelő hölgyet hívott meg Teheránba, hogy ünnepiesen vezessék be a nyugati divatot Perzsiába. A perzsa nők eddigi hagyományos öltözékét a hosszú fekete fátyol jellemzi, amely teljesen eltakarja a nő fejét és felsőtestét, továbbá a bő köpenyeg, amely még a láblejét sem engedti kimerészkedni a napvilágra. A sah a királyi palota előtti térségen vermet ásított és a köré gyűltek az előkelő hölgyek, akik mind a felmodernebb párisi ruhákba voltak öltözve. A hölgyek ebbe a verembe dobták fátylaikat és köpenyeiket, utána pedig livrés inasok behantolták a vermet. A régi divatnak erre a szimbolikus siriára emléktábla került ezzel a felirással:

Itt nyugszik a fátyol és a köpeny, amelyek századokon keresztül a perzsa nők rabszolgaságát jelképezték! Legyenek átkozottak!

A teheráni előkelő hölgyek most meg vannak győződve arról, hogy „ultramodernek”. Ha azonban a temetés előtt tanácsot kértek volna párisi testvéreiktől, a szertartás alighanem elmaradt, vagy legalább is egészen másképpen folyt volna le. Akkor bizonyosan elmentek volna szabóikhoz azzal, hogy igazítsák hozzá a köpenyeiket a nyugati divathoz. Világos, a teheráni hölgyek még nem eléggé modernek...

Mennyit keresnek? A német drámaírók közül az elmúlt szezonban a tantiémrekordot Karl Zuckmayer tartotta, akinek a bevételét az elmúlt évben kétszáz ezer márkára becsülik. Száz ezer márkát keresett Max Alsberg az „Előzetes vizsgálat” című művével. Ehhez viszonyítva a jövedelem tekintetében tulbecsült filmírók honoráriuma aránylag elég csekély, mert a legjobban megfizetett filmkéziratért negyvenöt ezer márkát adtak.

MENEKÜLÉS A ZÁRDÁBÓL. Charvat ol-müti kereskedő felesége régebbi fogadalmá folytán feltünően szép tizenhétéves leányát, Máriát az ol-müti zárdába adta be, hogy ott apácává szenteljék. A fiatal leány néhány nappal ezelőtt elűnt a zárdából. Amint megállapították, egy költőhágcso segítséggel éjszaka kímászott az ablakon és egy fiatal mérnökkel együtt megszökött. A zárdafőnöknő feljelentést tett a rendőrségen, ahol kijelentették, hogy a noviciát, ha tartózkodási helyét felkutatják, semmi esetre sem lehet kényszeríteni arra, hogy a zárdába visszatérjen, hanem legelőször szüleinek fogják visszaadni.

Hollywood legújabb szenzációja egy Tallulah nevű fiatal hölgy, aki miatt rettegnék az összes filmsztárok, mert a fiatal, huszesztendő nő valamennyiüket lefűzi szépségben, sex-appeal-ban és művészi tudásban. A furcsanevű nő eddig egy cow-boy csapattal csatangolt Allabamában és csak néhány hónappal ezelőtt jött Hollywoodba, ahol csakhamar felfedezték.

AMIT BÉCSBEN TALÁLTAK. A bécsi rendőrségnél az elvesztett tárgyak hivatalában az elmúlt negyedév alatt 601 talált pénztárcát szolgáltatottak be, de ennél sokkal érdekesebb, hogy a talált tárgyak listáján 201 zálogcédula, egy levágott borjú, 120 kvargli, egy sonka, 227 kutya, egy sündisznó, egy tengerimalac, egy teknősbéka és egy liba is szerepel. Ezenkívül találtak egy műszemet, egy halálfejet és egy halotti maszkot is.

A férjhezment asszonyok állampolgársága. A Népszövetség munkájába most bekapcsolódott egy női bizottság, amelyben a legnagyobb nemzetközi női szervezetek vannak képviselve. A bizottság célja, hogy a Népszövetségnek segédkezet nyújtson a férjhezment asszonyok állampolgárságára vonatkozó törvény kidolgozásához. Mindenekelőtt arra akarnak orvoslást keresni, hogy azok a nők, akik idegen állampolgárokhoz mentek feleségül, elveszítsék állampolgárságukat, anélkül, hogy automatikusan elnyerték volna férjük állampolgárságát.

AHOL MOST HAVAZIK. Mig nálunk szinte türhetetlen a nagy kánikulai hőség, az ausztráliai Fok-gyarmathól nagyarányú havazásokat jelentenek. A gyarmat egyes részein tizenöt centiméter hóréteg fekszik. A forgalom az utak nagy részén teljesen megbénult, a táviró- és telefonösszeköttetés is sok helyen megszakadt.

KOVETELJEN
BIZTOSÍTÓ
KAPSZULÁT

a **Leggy**

a dög csirák hordozója, valamint az összes többi férgek

AF FLY-T O X

egyszerű permetezése által biztosan elpusztulnak!
Egyetlen világhírű illatosított rovar irtó.

KAPHATÓ: A DROGUERIA, GYÓGYSZERTÁR ÉS ILLATSZERTÁRAKBAN
Nagybani lerakat, Bucuresti, Str. Plantelor, 26.

Testvérgyilkos fivérek egy aradmegyei községben

Az elítélt fivérek perfelvételi kérések — Az aradi törvényszék elutasította a kérelmet

Mintegy három évvel ezelőtt, egy téli estén megtámadták Barbatei János almási lakost, akit úgy összeverték, hogy szervezett sérüléseibe belehalt. A csendőri nyomozás adatai szerint, Barbatei Vasil és Theodor, az elhunyt testvérei voltak a merénylők, akik bár tagadták ugyan a terhükre rótt bűncselekményt, azonban a tanuvallomásokból a bíróság arra a véleményre jutott, hogy a községben egyedül a két testvérnek állott érdekében, hogy Barbatei János meghaljon, ha a verésné a halál előidézője nem is volt kimondottan szándékukban. A bíróság ezért a két Barbatei testvért emberölés büntette miatt, két évi fegyházra ítélte.

Az ügy megjárta a temesvári táblát is,

amely jóváhagyta a törvényszék ítéletét. Az elítélt gyilkosok jogi képviselője a közelmúltban perfelvételi kérelmet adott be a törvényszékhez, amelyben tanukat jelentett be, akiket a két Barbatei-testvér a kérdéses estén alibit akart bizonyítani. A tanukat a vizsgálóbíró is kihallgatta. Az aradi törvényszék Pop-tanácsa ma tartotta ebben az ügyben az újabb tárgyalást. Az alibit igazoló tanuk azonban nem tudták oly módon beigazolni a két Barbatei-testvér hollétét a merénylet estéjén, hogy ez alapon a törvényszék a revíziót elrendelje volna s ezért az erre irányuló kérelmet visszautasította s elfogadta a tábla által is jóváhagyott két évi fegyházbüntetésről szóló ítéletet.

SPORT KÖZLÖNY

Ma estére rendkívüli közgyűlést hívott össze a bíró-testület

Véget akarnak vetni a protekciós rendszernek

Rendkívüli közgyűlést hívott össze az az FRFA bírótestület ma, szombat este 6 órára. A közgyűlés a Gloria-pályán lévő szövetségi helyiségben lesz megtartva és erre az összes tagokat levélben hívta meg. Értesülésünk szerint, a rendkívüli közgyűlésre az szolgáltatott okot, hogy a bíróküldő bizottság működésével a tagok nincsenek megelégedve. Legutóbb is az történt, hogy a Nemzeti-ATE mérkőzés levezetésére Kalmár bírót küldték ki, aki szintén tagja a delegáló bizottságnak. Kalmár játékvezetése kritikán aluli volt. Most ennek a klikk-rendszernek akarnak véget vetni és ezért vált szükségessé a közgyűlés egybehívása. Mint értesülésünk, a tagok továbbra is Bozgan Györgyöt akarnák megválasztani elnöknek, csupán a többi delegáló tagok helyébe akarnak részben újakat behozni. Mi keddi számunkban megírtuk, hogy a bírótestület jobb bírót is küldhetett volna a

Nemzeti-ATE mérkőzésre. Dehát itt is, mint sok más helyen, a protekció uralkodik. Véget kell vetni ezeknek az üzelmeknek. Emlékezzünk csak vissza, hogy Kalmár az AAFAR csak másodosztályú mérkőzésekre küldte ki és csak nagy ritkán vezetett elsőosztályú mérkőzést. Most egyszerre az FRFA-ba annyira jó lett, hogy nemzetközi mérkőzésre is kiküldték. Kalmár bírót is észrevette, hogy „indisponált volt” és nem neki való még egy nemzetközi mérkőzés vezetése. — R. E. —

O Uj világrekord a motorcsolnak gyorsasági versenyben. Milánóból jelentik: A Gardatavon, Caledon híres autóversenyző, a Miss England II. nevű motorcsolnakban új világrekordot állított fel. Az új világrekord 110.25 mérföld, vagyis 177.42 kilométer átlagos óránkénti sebesség.

RÁDIO KÖZLÖNY

Rovatvezető: Sztolár Jenő

Az erdők zavarják a rádiót

Barfield, egy angol szaklapban beszámol Anglia erdős vidékein végzett kísérleteiről. Megállapítása szerint az erdők abszorbeáló hatása nyáron 30 százalékkal nagyobb mint télen. Hasonló kutatásokat végzett Ollert Nodon is, véleménye szerint a növények és főleg a fák levelei rádióelektromos jelenségek fészkei, amelyek folyamán nagy ionkibocsátás történik az atmoszférába, amii a rádióösszeköttetést a tropusi vidékek őserdeiben lehetetlenné teszi. Ez a rádióaktivitás különböző tényezőktől függ. Virágzáskor, erős napsütéskor igen erős. Erdők közelében, de különösen nyáron és nappal az atmoszféra iondus, ami a levegőt vezetővé teszi és ily módon zavarja a tovahaladó elektromágneses hullámokat. Télen ez a hatás kevésbé érvényesül, a tropusokban azonban nappal oly nagyfokú, hogy a rádiójelek továbbterjedését teljesen megakadályozza. Az elektromos hullámoknak az erdők által való kitértetését kilehet küszöbölni Nodon szerint oly adóállomások létesítésével amelyek hullámai az erdők felett oly magasságban terjednek tova, ahol az atmoszféra már nem oly iondus. Épp ezért erdős terepemelkedéseken nem tanácsos adóállomást létesíteni.

Elektromos áram kering az idegekben.

Régi sejtés már a biológusok, orvosok és fizikusok körében, hogy az idegek munkája elektromos áramszerű jelenséggel van egybekötve. Rendkívül érdekesek Wever és Bray legújabb kísérletei, amelyeket egy macskával végeztek. A macska füleit megoperálták és szabaddá tették a hallóidegeket, anélkül, hogy megsértették volna. Az idegszálhoz egy finom drótot érintettek, melyet aztán egy erősítő-transzformátor primérjének egyik szorítójához kötöttek. A másik primérvéget a macska testéhez erősítették. A transzformátor után hangfrekvenciás erősítő következett, melyhez egy másik helyiségben hangszóró volt kapcsolva. Ha a macska füle előtt beszélni kezdtek, akkor az a hangszóróban tisztán hallható volt. Az idegszálban tehát közönséges hangfrekvenciás áram keletkezett, amit eddig természetesen az orvosok azért nem konstataháltak, mert túlságosan gyenge áramokról van szó, különben is megfelelő technikai fölkészültség kell hozzá, az orvosnak legtöbbször fizikussal kell társulnia.

A rádió életének első éveiben a biztosító társaságok mérlegelés tárgyává tették, hogy felemelik-e azon házaknak és lakásoknak tűzbiztosítási díját, melyekben rádió van? Akkoriban a szaksajtó hevesen tiltakozott a terv ellen, aminek az lett az eredménye, hogy a biztosítók egyelőre várakozó álláspontra helyezkedtek. Azóta elmúlt egynéhány év és nem volt rá példa, hogy szabályszerűen földelt antenna mellett tűzveszély keletkezett volna, sőt akárhány esetet említett a múltban a szaksajtó, amelynél az antenna vette át a villámhárító szerepét és a házat megmentette. Ezek után a biztosító társaságok nemzetközi döntése nem késhet soká és nem lehet más, minthogy kimondja, hogy a rádióval felszerelt házak biztosítási díja nem lehet magasabb, mint azon házaké, ahol antenna nincs.

Scherz jutci egy amerikai kollégája élelmes módon bűntől szép vagyontárhoz. Volt neki egy híres panama kalápa, melyért az árverésen 8 ezer dollárt adott egy ritkasággüjtő. A kalap azáltal vált ritkasággá, hogy az élelmes spiker autogramokat íratott rá minden, a stúdióban megfordult hírességgel. Mikor már több aláírás nem fért el a kalapon, a fent jelzett összegért megvált tőle és természetesen vett egy új panamát, melyen folytatja az autogramgyűjtést.

Fejhallgató membránjának megóvása. A fejhallgatók membránja a kagylófedél nyílásával szemben idővel a lakkozás ellenére, a fülből kikerülő pára becsapódása következtében rozsdásodik. Ez a következőképpen akadályozható meg: gyógyszerárban veszünk guttapercha lemezt, ebből egy a nyílásnál nagyobb darabot a membránra helyezünk s erre egy ugyanakkora, de jó vékony papírt, s ezt kézmeleg vasalóval 1-2 másodpercig benyomjuk. Mindkettő oda ragad és tartósan véd.

Bestiális, gyilkos merénylet egy nyolc

A merénylő, bestiális tettének elkövetése után felakasztotta áldozatát — Szerencsére a kötél elszakadt és a leányka megmenekült a haláltól — Szabadka megdöbbentő szenzációja —

éves leányka ellen

Szabadkáról jelentik: A szabadkai csendőrség napok óta lázasan nyomoz abban a kegyetlenséggel elkövetett merénylet ügyében, melyet Sztancsics Jakab gazdálkodó egy alig nyolc esztendő leánygyermeken hajtott végre. Sztancsics Jakab nemrégiben szabadult ki a mitrovicai fegyházból, ahol hasonló bestiális merénylet miatt töltötte ki büntetését. Sztancsics a börtönből való kiszabadulása óta visszavonultan élt kis birtokán. Azonban a fegyházban töltött évek sem tudták kiirtani lelkéből embertelen, beteges érzékiségét és így hétfőn ismét lecsapott áldozatára, akit — miután szőlőjében a bestiális merényletet követte el rajta — a csőszkunyhó gerendájára felakasztott. Csak a véletlennek volt köszönhető, hogy a szerencsétlen gyermek az utolsó pillanatban megmenekült és így a rendőrség hamarosan elfogta merénylőjét, akinek helyszíni vallatása és áldozatával való szembevitése borzalmas részleteket világít meg a rémdráma lefolyásából.

Tegnap délután a helyszíni vizsgálat hírére az egész környék lakossága a kunyhó köré gyülekezett, ahol a rémdráma lefolyt. A merénylet áldozata, akit édesanyja karján hozott ki a helyszíni szemlére, sápadt, vézna, fejletlen leányka. Szemei véres, nyakán látható a hurok nyoma amellyel Sztancsics Jakab a kunyhó gerendájára felakasztotta. Alig több 25 kilónál, szőke hajában rózsaszín szalagot visel. A tömeg között minden asszony sirva fakadt, amikor a szerencsétlen teremtés megérkezett. A kunyhóban alig fér el három ember. A padozaton ott hever még a hurok, a rózsaszín rongyszalag, valamint a másfél méter hosszúságú zsinór, amelyet a leányka saját nyakára tesz a vizsgálatot vezető csendőrkormányzó kérésére, hogy megmutassa, hogyan hurkolta nyakára a merénylő a kötelet. Majd a gerendára mutat.

Élet-halál között

- Oda huzott fel.
- Miért nem kiabáltál?
- Nem bírtam!
- Meddig voltál ott? Arra is emlékszel?
- Nem... Nem tudom. Csak azt tudom,

hogy egyszerre csak elestem és elkezdtem teljes erőből szaladni, miután levettem a nyakamról „ezt”. — mondja és rámutat a hurokra. — Majd így folytatja:

— Mikor kiszaladtam, már jött az ásóval... Én erre szaladtam, — mutatja — mert ott láttam jönni a nénit. — Ez az asszony, akit itt említ, volt a megmentője, mert a bestiális ember emiatt nem merete üldözni a kisleányt. Ha egy pillanattal hamarabb tért volna vissza Sztancsics, elásta volna a szerencsétlen gyermeket, mert azt hitte, hogy így elkerülheti a visszatérő büntetésnek járó súlyos büntetést. Ezután a kisleány elmondja, hogy mikor a kunyhóba léptek, Sztancsics egy lécdarabbal betámasztotta az ajtót és betömte a száját, majd egy zsákot dobott a leányka fejére és letépte róla a ruhát, miközben borzalmasan összekarmolta a gyermekét. Miután felakasztotta áldozatát, magával

vitte a zsákot saját szőlőjébe és eldobta, de nem vette észre, hogy a zsákon nagy vérfoltok maradtak.

Ezután bevezetik a megbilincselte gonosztevőt. Tipikus bűnöző, prototípusa a szexuális gonosztevőknek. Magas, tagbaszakadt, kellemetlen tekintetű, lapos koponyájú ember. Erősen dadog, amit kétségtelenül, mint fegyenc, szimulál. Természetesen tagad, ellentmondásokba keveredik, de homlokáról csorog a verejték és a szemében ott ül a félelem — a börtöntől, amelynek nemrégén még lakója volt. Mikor szembesítik áldozatával, szeme sem rebben, de nem mer a kisleányra nézni. Az áldozat azonnal rámutat:

Az áruló vérfoltok

— Ő volt — azonban Sztancsics tagad. — Mikor az ásót említik, kijelenti, hogy dolgozott azzal szőlőjében. Azonban a munkának sehol nyoma sincs. A rendőrkapitány utasítására elhozzák a véres zsákot, amelyet Sztancsics szőlőjében találtak. A merénylő beismeri, hogy az övé, de halottápadt lesz, amikor megmutatják neki az áruló vérfoltokat. Sztancsics inge is véres volt, amit bünyjelként őriznek. Sztancsics előbb borzalmasan dadogni kezd, majd végleg elhallgat és a helyszíni szemle befejezéséig nem lehet tőle többé egy szót sem hallani.

A helyszíni szemle után Sztancsicsot be szállították a rendőrségre, ahol megkezdtek kihallgatását, amely éjfélig tartott. Hajnali négy órakor a keresztkérdések sulva alatt végre megtört a bestiális ember és bevallotta, hogy ő követte el a merényletet. A szomszédos szőlőben látta meg a kisleányt, aki hintázott és magával csalta különböző ígéretekkel. Képeket mutatott neki, majd gyümölcsöt adott ennie. Miután a merényletet elkövette, a leányka véres nadrágját elásta a képekkel együtt, amelyekkel a szőlőbe csalta. A vizsgálat még tovább folyik, hogy minél több megdönthetetlen bizonyítékot szerezzenek Sztancsics Jakab ellen, aki mint visszaeső, sőt immár a gyilkosságtól sem visszariadó bűnös, hamarosan elveszi méltó büntetését. A szerencsétlen áldozatot a szabadkai kórházban ápolják.

Elpusztított egy várost a vihar Dániában

Pusztító viharok a Balti-tengeren

Berlinből jelentik: Tegnap a Balti tenger és a Skandináv félsziget között pusztító vihar dühöngött olyannyira, hogy Svédország, Dánia, Németország közti komp- és hajójáratokat be kellett szüntetni. Dániában emberemlékezet óta nem láttak ilyen vihart és az esőzések legjellemzőbb az, hogy szerda óta kétszáz milliméter eső esett Dániában. A legelők víz alatt vannak és a termés teljesen elpusztult. Átterden városát a vihar teljesen tönkretette, úgy, hogy azt csak osónakkal lehet megközelíteni.

A romániai rádiókereskedők avval a tervvel foglalkoznak, hogy közös érdekeik védelmére tömörülnek és megalakítják a rádiókereskedők szövetségét. A terv még egyelőre a kidolgozás stádiumában van.

Rádió műsor.

SZOMBAT, JULIUS 11.

Bucuresti. 1. Gramofon. 5. Sibiceanu-zenekar: Könyű és román zene. 7. Gramofon. 8.45. Schrammel-zene. 9.10. Tánczene a Lido-medencéből. — Budapest. 9.15. Gramofonhangverseny. 12. Déli harangszó. 12.05. A Palestrina kórus férfikarának hangversenye. 4. A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. 5. Zsoldos Benő: „A sajtó és a bűnügyi nyomozás”. 5.30. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 6.45. „A bukovinai csángó magyarokról”. Zulkovszky Péter előadása. 7.15. györi Parádi Jóska és

cigányzenekarának hangversenye. 8.30. A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozozred zenekarának hangversenye. — Bécs. 11. Tarka gramofonműsor. 12. Machek-zenekar. 3.45. Mexikói zene gramofonon. 4.45. Károlyi Lili csevegése a gyermeklélekről. 5.15. Gangelberger-zenekar. 9.40. Holzer-zenekar. — Belgrad. 11.30. Gramofon. 12.35. Déli zene. 7. Gramofon. 8. Füttyverseny zenei fűrésszel. 8.40. Operettrészletek a rádiózenekar előadásában. 10.30. Gramofon. 11. Vendéglői zene. — Kattowitz. 6. Hangverseny. 8.15. Népszerű hangverseny. 10. Varsó. — Königsberg. 3.45. Fuvós zene. 6.25. Händel-zene. 7.10. Esperanto. 8.45. Berlin. Utána könnyű zene. — Leipzig. 8. Abraham: Viktória című operettje. 10.30. Tánczene. — London Regional. 7.30. Vonóhangverseny. 9. Zenés rádiójáték. 10.35. Tánczene. — Milano. 4.50. Étermi zene. 7.15. Vegyes zene. 7.45. Gramofon. — Riga. 8.20. Wagner-est. 9.30. Tánczene. — Róma. 5. Zenekari verseny. 8.10. Gramofon. 9. Verdi: A végzet hatalma című operája.

HIRDESSZEN a 46 éve fennálló **ARADI KÖZLÖNY**-ben!

Ne fogadjon el mást, csak védjeggyel ellátott „Original Weisz-féle erdélyi vert hajú kenyeret“.
Óvakodjunk az utánzatoktól.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A pénzügyminiszter nincs megelégedve az aradi vám forgalmával

Feltűnésteltető rendelet érkezett Aradra. Miért nem vásárolnak külföldön az aradi kereskedők? Látogatás a vámhivatalban. Nyilatkozik Mincu vámfőnök

Az aradi vámhoz ma rendkívül érdekes és egyben feltűnésteltető pénzügyminiszteri rendelet érkezett. A rendelet felszólítja a vám főnököt, hogy minden tíz napban készítsen kimutatást a vámhivatal forgalmáról és ezt küldje fel a pénzügyminiszteriumba, hogy látható legyen, hogy a közeli hónapokban tíz naponként növekedik-e vagy pedig csökken a vámhivatal forgalma. A pénzügyminiszteri körrendelet felméri azt is, hogy az elmúlt évihez képest visszaesést mutatnak a vám bevételei, a vám forgalma és éppen ezért utasítja a vámfőnököt, hogy a miniszteriumba küldendő kimutatásokban világítson rá ennek tulajdonképpeni okára: arra, hogy miért nem vásárolnak külföldről az aradi kereskedők, hogy miért nem fut be Aradra, mint régen vaggonszámra a külföldi áru. Egyben azt tanácsolja a vámfőnöknek, hogy lépjen érintkezésbe a kereskedőkkel, az üzleti világ exponenseivel s tudja meg, hogy mi az oka a pangásnak, mi idézte elő, hogy az ürességtől kongzanak a raktárhelyiségek.

Aki belép az aradi vám udvarára, annak hivatalába, ott tényleg csak ürességet lát, forgalom nincs és az ember úgy érzi, hogy tényleg volt valami alapja annak a miniszteriumi leiratnak. A hiba azonban ott keresendő, hogy ennek a pangásnak az okát talán nem is kellene a vámfőnöktől kérdezni, ezt valahogy a pénzügyminiszter urnak enélkül is kellene tudni és bizonyára tudja is. De talán nem lesz érdektelen megtudni, hogy Mincu aradi vámfőnök mit fog válaszolni a körreleltre és mivel fogja okolni a pangást, a forgalomnélküliséget, ami az aradi vámnál uralkodik.

— Nem is kell ide különösebb magyarázat — mondja munkatársunknak Mincu vámfőnök.

Megadóztatják a petroleumot

Ujabb teherrel sújtják a közönséget

Bucurestiből jelentik: Az elmúlt napokban Manoilescu kereskedelemügyi miniszter a Kamara elé terjesztett egy javaslatot a petroleum-ipar protezsztálásáról. A javaslat szerint fogyasztási adót vetnek ki a petroleumra és annak termékeire, hogy az ebből befolyt összeget aztán a petroleumvállalatok között szétosztják. Vagyis adót vetnek ki a magánemberek egy részére, hogy ezt az adót ugyancsak magánemberek és magáncégek között osszák fel. Az új javaslat azt jelenti, hogy mintegy 850 millió lejt fognak kivetni a román fogyasztó — a petroleum-lámpa mellett dolgozó falusi ember és az autón közlekedő városiak — zsebéből, hogy azt ajándékba adják a nagy petroleum-vállalatoknak, akik ezt az ajánlatot természetesen nem utasítják vissza, annál is inkább, mert ezzel szemben nem vállalnak semmi kötelezettséget.

Érdekes azonban megemlíteni azt is, hogy a törvény éles ellentétben áll a kormány által hirdetett pénzügyi politikával. A kormány tagjai ugyanis állandóan hangoztatták, hogy az állampolgárok helyzete ma olyan, hogy azokat újabb adókkal nem lehet terhelni, sőt a jelenlegi adókat is le kell szállítani. Annál feltűnőbb most, ha az ország polgárságát nem is az állam, de magánosok, petroleumvállalatok érdekében terhelik meg újabb adókkal. A törvényjavaslat egyúttal nem csak különös, de veszélyes is. Mert ki tagadhatná, hogy nemcsak a petroleumipar szenved a gazdasági válság súlya alatt. És ez a javaslat utat nyit arra, hogy egy szép napon hasonló adókat vetnek ki a szénbányák, a fémipar, az erdőipar, stb. stb támogatására és fenntartására.

Aki a mai gazdasági viszonyokat ismeri, aki tudja, hogy hogyan megy ma egy kereskedő üzlete, hogy mennyire redukálódtak az igények, hogy a fogyasztás milyen mértékben esett vissza, az egyúttal már tudja annak magyarázatát is, hogy miért esett vissza az aradi vám forgalma.

És ezután Mincu vámfőnök olyan adatokat tár elő, amelyek az első pillanatban szinte hihetetlenek. A vám forgalma már tavaly is oly minimális volt, hogy már el sem lehetett képzelni, hogy még ez is visszaessen. Pedig így van.

Garanciahitelt ad Anglia Romániának

Az állam és az exportcégek közös akciója a román és görög piac meghódítására

Londonból jelentik: Az „Evening Standard“ jelentése szerint, az angol kormány az exportgaranciára irányuló kölcsönakcióját nemcsak a szovjetre, hanem Romániára és Görögországra is ki akarja terjeszteni.

— Egy kolozsvári fatereskedő cég kényszer-egyezsége. A Lebovits Gyula és társa kolozsvári fa- és épületanyagkereskedő cég a kolozsvári törvényszéknél kényszer-egyezségi kérést nyújtott be. A 20 éve fennálló cég összeroppanását nagyrészt a faárak lemorzsolódása idézte elő. Lebovits aktívái körülbelül félmillióval haladják meg a passzívákat, kötelezettségeinek azonban az építőipar pangása miatt még sem tud eleget tenni. A cég, a melynek Egeresen fiókja is van és ingatlanlallal rendelkezik, százszázalékos megtérítést ajánl fel nyolcszázalékos kamat mellett, amelyet kilenc hónappal a kényszer-egyezség elfogadása után négy egyenlő részletben fizet meg. A hitelezők a méltányos ajánlatot előreláthatólag elfogadják.

— Az elmúlt évben júniusig 100 millió lejt volt az aradi vámhivatal bevétele, az idén ez a bevétel 74 millió lejre esett vissza. Tavaly az aradi kereskedők címére mindennap érkezett, átlag két-három kollektív vagon. Az idén pedig jó, ha jön egy. Az elmúlt héten egy kollektív vagon érkezett Aradra, míg ezen a héten kettő. Az ok természetesen az általános gazdasági viszonyokra vezethető vissza. A miniszteriumnak is csak ezt írhatjuk meg. A bevétel csökkenésének van talán még egy oka. Ez pedig az, hogy nagyon sok cikknel vagy lényegesen csökkentették, vagy pedig eltörölték a vámot. Így van ez az élőállatnál, a gabonánál stb.

Most tehát úgy látszik, hogy előállott az a helyzet, hogy a kormány nagylelkűen elengedte a vámokat és végül pedig ijedten tudakozódik az egyes vámpontoknál, hogy miért is csökken a bevétel. Mint mondtuk, ezt nem a vámfőnöknek, de a miniszteriumnak kellene a legjobban tudnia és a helyzeten talán valahogy másképp is kellene segíteni, minthogy minden tíz napban kimutatások menjenek fel a miniszteriumba.

Anglia mintegy százötven millió pengőnyi garanciahitellel akarja elősegíteni a két utóbbi ország felé irányuló ipari kivitelét, még pedig olyképpen, hogy hatvan százalékot az állami, negyven százalékot az exportcégek fedeznének.

A pénzügyigazgató nem foglalhat helyet az adófelelbeszési bizottságban

Elvi jelentőségű indoklással semmisítette meg a Tábla hat-szatmári kereskedő adóemelését.

A nagyváradai Tábla elvi jelentőségű döntést hozott tegnap hat szatmári kereskedő adófelelbeszése ügyében. Andrescut Péter szatmári pénzügyigazgató 200—300 százalékkal emelte a kereskedők adóját és hiába volt a felelbeszés. A bizottságban a pénzügyigazgató is helyet foglalt és megakadályozta az adók leszállítását. A kereskedők felhívással fordultak a nagyváradai Táblához, a mely tegnapi tárgyalásán helyt adott a kérésüknek, az összes adókievetéseket megsemmisítette és visszaküldte a szatmári pénzügyigazgatósághoz, azzal az indoklással, hogy a pénzügyigazgató, aki érdekelt fél, nem foglalhat helyet az adófelelbeszési bizottságban.

— Megindul az osztrák földművesek délamerikai gyarmatosítása. Thaler volt osztrák földművelésügyi miniszter, aki néhány hónappal ezelőtt ismeretes gyarmatosítási tervének végrehajtása végett Dél-Amerikába utazott, a napokban visszatért Ausztriába. Hír szerint Thaler már kész terveket hoz magával osztrák földművelőknek Délchilében és Argentínában való leteleptetésére.

— Megszűnik a bécsi kivándorlócsarnok. Az osztrák államvasutak vezérigazgatósága még 1927-ben a bécsi Laxenburgerstrassen a Bécsen átutazó idegen állambeli kivándorlók számára kivándorlócsarnokot és kantint állított fel. Tekintettel arra, hogy a kivándorlási mozgalom azóta olyan nagymértékben megcsappant, hogy a csarnok és étkezdé fenntartása nagy ráfizetéssel járt, a vasutagazgatóság elhatározta, hogy ezt az intézményt augusztus 31-én megszünteti.

— Villamos „árverező automata“. A vorarlbergi gyümölcs- és főzeléktermelők szövetkezetének kedden megtartott aukcióján egy érdekes árverési automatát helyeztek üzembe. A villamos „árverezőgép“ 1—100 számokkal van ellátva és a mutató körben forog rajta. Az árverezők asztalai összeköttetésben állnak ezzel a géppel és a vásárlók egyszerű gombnyomással jelzik az általuk felajánlott árat, amit aztán a gép rögtön felmutat.

Az

„ÚJSÁG“

a legnagyobb és legelterjedtebb budapesti napilap vasárnapi számának ára

a 32 oldalas, képes

„ÚJSÁG VASÁRNAPJA“

melléklettel együtt

csak 14 lejt

Előfizetni lehet:

Sándor Iván hirlapiroda,
Löbl hirlapiroda
aradi tőceknél.

Kertünnepély

f. hó 12-én, vasárnap — „Öregek Otthona”
délután 6 órakor az

(Per-nyi-ucca 17-19. szám alatti kertjében)
Zene, tánc. —: Rummy és Bridge játékok. —: Hideg- és meleg buffet

A halál tudománya: a halottak feltámasztása

Aki lefényképezte a halált — Szívműködés a halál után — Egy új találmány, amelynek révén a halottakat részben újra életre lehet kelteni

A fiziológia, az a tudomány, amely az élet jelenségeit vizsgálja, hatalmas átalakulás küszöbén áll. Reformját új tudománynak, a thianatológiának köszönheti, amely egyre nagyobb és érdekesebb eredményekhez jut. A thianatológia a halál tudománya és célja a tünetek és folyamatok analízise, amelyek a halállal kapcsolatosak.

A tudomány eddig igen keveset foglalkozott a halál mibenlétével. Az orvos, aki a beállott halált konstataulta, úgy vélte, hogy az ő szerepe itt már megszűnik. Az utolsó pillanatokot a legnagyobb titokzatosság övezte és senki sem mert rá vállalkozni, hogy a titkok mélyére hatoljon. A mai kor tudósai azonban belátták ennek a kérdésnek elsőrendű praktikus fontosságát és azon igyekeztek, hogy meglessék a halált és meglepjék munkájánál.

Azt se nagyon tudták eddig, hogy miben áll a halál? Közönségesen azt a pillanatot vették a halál pillanatának, amikor a szívverés megszűnik. Hogy azonban egyes szervek még

jóval tovább működésben vannak, hogy a halott haja még hónapok múlva is nő és hogy veresjenek még évek múlva is képződnek a lépben, az közismert dolog volt. A szívverés megállása meglehetősen önkényes határt jelent élet és halál között. A legújabb kutatások most még tovább mentek és kimutatták, hogy még a szívverés nem szűnik meg egészen abban a pillanatban, amelyet eddig a halál pillanatának gondoltak.

Einthoven hollandi tudós az az érdem, hogy szinte le tudta fényképezni a halált.

Egy roppantul finom, érzékeny műszert konstruált, amely a szívizmok legkisebb rezdülésére is reagál. Ezek a rezgések elektromos uton tovább terjednek egy grafikus szerkezethez, ahol automatikusan följegyződnek. A megfigyelőnek ott sem kell lennie, a műszer magától rajzolja meg a szívmozgás görbét. Ezt a műszert halottakra is alkalmazták és kiderült, hogy a halottaknak még jó darab ideig van szívük működésük, bár olyan gyenge, hogy

azt kihallgatni nem lehet. Néha még egy négyedórát is megfigyelhető a lélegzés megszűnése után.

Ez a felfedezés a szenzáció erejével hatott az orvostudományban. Most, hogy Einthoven tanárnak sikerült lefényképeznie a halottak szív-működését, beláthatatlan lehetőségek nyíltak meg. Ha a szív működés még megvan, úgy az orvosoknak még módjuk lehet a beavatkozásra. Az a néhány perc, amíg a szív a halál után továbbdobog, döntő fontosságú lehet, mivel addig még senki sem tekinthető teljesen elveszettnek. Persze ez nem áll halálos betegségekre, ahol a biztos halál legfeljebb percekig késleltethető, de annál nagyobb a jelentősége hirtelen halálnál, véletlen szerencsétlenségeknél, amikor az orvos eddig meglegedett a halál beálltának konstataálásával. Most még van néhány perc ideje, hogy ezeket esetleg részben visszahozzuk az életbe. Magától értetődő, hogy a halál örök rejtély marad, de a kutató jó néhány játszmat meg tud nyerni, ami egyébként biztosan a halálé lett volna.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára: 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélveggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok teljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

LEVELEZÉS.

Egészséges, erős, nős iériak véleménye a „VITA-PERPETUA” használatának előnyéről

hogy az ejakuláció egyidőben történhet. Valóságos áldás az emberiségre. Gyárosa nem rolettál nagy haszonra, csak köszönet és elismerésre, amit özönével kap, a világ minden részéből. A rádium tartalmát a gyár teljes teletelőséggel garantálja. Kapható minden gyógyszerár és droguerában Lel. 300.— árban. Blismerő levelek kéretnek közvetlen a vezérképviselőhöz és nem a gyógyszerárakhoz címezve küldeni. Mindennemű felvilágosítással szolgát és díjmentes prospektust küld a Vezérképviselőt:

„Vita-Perpetua”
Arad, D. Balassa 166.

ALKALMAZÁS.

MUNKASZÖK felvételnek. Barthmes cukorkagyár, Str. Filipescu (Flórian-ucca) 40. szám.

JÓLFOZÓ mindenek vidékre kerestetik. Vasárnap estig jelentkezhetnek Bulev. Reg. Ferdinand 61. 2293

LAKÁS.

MODERN 3 szoba és alcovos lakás aug. 1-re kiadó, v. Ferdinand-u. 3. 2255

KIADÓ két elegánsan butorozott egy-másba nyíló különbejárta szoba fürdőszoba használattal azonnalra. — Cim: v. Ferdinand-ucca 9., első emelet az udvarban. — Pontos cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. — Ugyanott egy különbejárta butorozott szoba kiadó. 2001

HÁROM ÉS NÉGYSZOBÁS modern lakások és üzlethelyiségek kiadó. Banca Românească. 2274

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Szandru-u.)-3. 800

REGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mes. ernél. 200

KÉTSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTELESELADÁS.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

MATRACOK drbja 100 lej, ágyak drbja 350 lej, sodronyok drbja 200 lej. éjjeli szekrény 850 lej, kis tükrös toalett asztal 400 lej, gyönyörű Alt Deutsch szekrény 1000 lej, ebédlő perzsaszőnyeg 7040 lej, egy ajtó fehér szekrény 500 lej, könyvazekrény 1200 lej, gyönyörű plüsch ágyterítők, ebédlők, hálók, szalonok, uriszobák, ebédlőszékek, tükrök, rollós iratszékreny, antik órák, csillárok, fali vitrinek, íróasztal, dísz tárgyak stb. stb. kaphatók: SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota, 1000

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Ausztria, Schweiz, Olaszországi autó-turára

két vagy három uti-társat keresek.
Komoly érdeklődők cimeit az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérem.

HUNGARIA

Nagyszálloda BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távira cím: „HUNGARIOTEL”.

Modern és szolid butorok, kárpitos-árak részlegesen legolcsóbban

„HALA DE MOBILE” Calea Banatului 4. Deposit: Str. Moise Nicoara 9-11

KERESEK két egyforma fehér vaságyat, hálószobaberendezést, ebédlő, uriszoba butorokat, antik komód és szekrényeket, antik brekátokat, ezüstartárgyakat, jég-szekrényeket stb. SALGONE bizományi-üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kigros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Valódi verthaju kenyér,
Nem savanyu,
ilyen a „Lya”,
Óvakodjunk az utánzatoktól.

ÜZLETEK.

ÖTVENÉVŐTA fennálló fűszerüzlet forgalmas helyen, a főtérhez közel, berendezéssel, lakással eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2256

PÖTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÉSZPÉNZÉRT megveszem, rögtön ki is fizetem eladó dolgait. Keresünk sürgősen karikahajós Singer varrógépet, jég-szekrényt, cserépkályhát, futószőnyegeket, kerti garnitúrákat, zongora-széket, kis cassát, hálószobákat, ezüstöt, brilliáns köveket, márkás festményeket.

ELADÓ: Barok ebédlő 4600, könyvazekrény 560, jég-szekrény 780, hálószoba 3700, amerikai íróasztal 950, 2 ajtó politurós jó szekrény 630, ebédlő plüss divány 850, rádió 3800, kerti székek, függönyök, Lengyel-féle világos hálószoba, nagy mahagoni könyvazekrény 4600, börgarnitúra 7500, otomán 900—1600, tonet szék 140, fehér leány-szoba, keleti perzsaszőnyegök és nagy szőnyegek minden elfogadható árban.

Szőnyeg-javításokat a nagyon olcsón vállalunk.

A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház havi 2 százalékos kamattal mellett folyósít zálogkölcönöket ékszerekre, arany, ezüst tárgyakra, textilárúakra, varrógépekre, írógépekre, gramofonokra stb. stb. —

COMISIO, Bul. Reg. Ferdinand 21.

OKTATÁS.

Izr. Leányinternátus

felvesz benlakó urileányokat. Jó ellátás, correpetálás és olcsó díjak. Prospektust készséggel küld: STEINER, Internatul p. fete evrei Arad, Str. Popa I. Russu 3

HIRDESSZEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!